

Usporedba odabranih računovodstvenih softverskih paketa u Republici Hrvatskoj

Gregorić, Petra

Graduate thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:148:828365>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-18**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu Ekonomski fakultet
Specijalistički stručni diplomski studij Elektroničko poslovanje u
privatnom i javnom sektoru

Usporedba odabranih računovodstvenih softverskih
paketa u Republici Hrvatskoj
Diplomski rad

Petra Gregorić

Zagreb, rujan, 2024.

Sveučilište u Zagrebu Ekonomski fakultet
Specijalistički stručni diplomski studij Elektroničko poslovanje u
privatnom i javnom sektoru

Usporedba odabranih računovodstvenih softverskih
paketa u Republici Hrvatskoj

Comparison of selected accounting software
packages in the Republic of Croatia

Diplomski rad

Petra Gregorić

JMBAG: 0067391507

Mentor: prof.dr.sc. Mirjana Pejić Bach

Zagreb, rujan, 2024.

SAŽETAK

U suvremenom poslovnom svijetu, računovodstveni softveri su neizostavni za efikasno upravljanje financijama i poslovnim transakcijama. Ovaj rad uspoređuje pet popularnih računovodstvenih softvera u Hrvatskoj: Minimax, Adacco, Domino IS, Pantheon i CIRIS, s ciljem razumijevanja njihovih funkcionalnosti, prednosti i nedostataka, te kako oni doprinose održivom poslovanju. Analiza je provedena kroz deskriptivnu i komparativnu metodu, koristeći sekundarnu literaturu, znanstvene članke, knjige i online izvore.

Rad detaljno istražuje svaki softver, naglašavajući njihovu integraciju u složene informacijske sustave i prilagodbu specifičnim operativnim potrebama. Usporedba je izvršena na temelju ključnih karakteristika kao što su automatizacija, cloud-based pristup, mobilnost, upravljanje potraživanjima, izvještavanje i analitika, podrška za više valuta i integracija s bankama. SWOT analiza za svaki softver pruža uvid u njihove snage, slabosti, prilike i prijetnje, omogućujući čitateljima da razumiju kako svaki softver može utjecati na poslovanje.

Zaključno, rad nudi sveobuhvatnu perspektivu na odabrane računovodstvene softvere, pružajući korisne informacije za donošenje informiranih odluka o odabiru softvera koji najbolje odgovara potrebama poduzeća. Vizualni prikazi u obliku tablica i grafova, uz tekstualno tumačenje, olakšavaju razumijevanje i usporedbu softvera, čineći ovaj rad vrijednim resursom za one koji traže optimalno računovodstveno rješenje.

Ključne riječi: računovodstveni softver, financijsko upravljanje, poslovne transakcije, Minimax, Adacco, Domino IS, Pantheon, CIRIS, usporedba softvera, održivo poslovanje

ABSTRACT

In the modern business world, accounting software is indispensable for efficient management of finances and business transactions. This paper compares five popular accounting software in Croatia: Minimax, Adacco, Domino IS, Pantheon and CIRIS, with the aim of understanding their functionalities, advantages and disadvantages, and how they contribute to sustainable business. The analysis was carried out through a descriptive and comparative method, using secondary literature, scientific articles, books and online sources.

The paper examines each software in detail, emphasizing their integration into complex information systems and adaptation to specific operational needs. The comparison was made based on key features such as automation, cloud-based access, mobility, receivables management, reporting and analytics, multi-currency support and integration with banks. A SWOT analysis for each software provides insight into their strengths, weaknesses, opportunities, and threats, allowing readers to understand how each software can impact business.

In conclusion, the paper offers a comprehensive perspective on selected accounting software, providing useful information for making informed decisions about choosing the software that best suits the needs of the company. Visual representations in the form of tables and graphs, along with textual interpretation, facilitate understanding and comparison of software, making this work a valuable resource for those looking for an optimal accounting solution.

Keywords: accounting software, financial management, business transactions, Minimax, Adacco, Domino IS, Pantheon, CIRIS, software comparison, sustainable business

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
1.1.	Predmet i ciljevi rada	1
1.2.	Metode istraživanja i izvori podataka.....	2
1.3.	Sadržaj i struktura rada	2
2.	OSNOVNI POJMOVI RAČUNOVODSTVENOG SOFTVERA	3
2.1.	Definicija i važnost računovodstvenog softvera.....	3
2.2.	Definicija računovodstva, poslova i zahtjeva u području računovodstva	6
2.3.	Izvođenje računovodstvenih procesa kroz povijest	7
2.4.	Pregled trenutnog stanja računovodstvenog softvera u primjeni	9
3.	RAČUNOVODSTVENI SOFTVERI: PREGLED I KARAKTERISTIKE.....	11
3.1.	Definicija i funkcionalnost	11
3.2.	Razumijevanje osnovnih karakteristika računovodstvenih softvera	12
3.3.	Vrste računovodstvenih softvera	14
3.4.	Pregled različitih vrsta softvera dostupnih na tržištu.....	14
4.	KORIŠTENJE RAČUNOVODSTVENOG SOFTVERA U ODABRANIM POSLOVNIM FUNKCIJAMA	18
4.1.	Primjena računovodstvenih softvera u nabavi.....	21
4.2.	Primjena računovodstvenih softvera u proizvodnji.....	22
4.3.	Primjena računovodstvenih softvera u prodaji	23
4.4.	Primjena računovodstvenih softvera u upravljanju ljudskim resursima.....	26
4.5.	Primjena računovodstvenih softvera u financijskome izvještavanju.....	28
4.6.	Izazovi i prednosti primjene računovodstvenog softvera	30
4.7.	Sigurnost i privatnost podataka	32
5.	STRUKTURIRANA USPOREDBA ODABRANIH RAČUNOVODSTVENIH SUSTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	34
5.1.	Metodologija odabira i usporedbe računovodstvenih softvera.....	34

5.2.	Opis odabranih računovodstvenih softvera	35
5.3.	Strukturirana usporedba računovodstvenih softvera	36
5.4.	SWOT analiza odabranih računovodstvenih softvera	37
6.	ZAKLJUČAK	40
	POPIS LITERATURE	41
	POPIS TABLICA	44
	POPIS SLIKA	45
	ŽIVOTOPIS STUDENTA	46

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je prijava teme diplomskog rada isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija.

Izjavljujem da nijedan dio prijave teme nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog izvora te da nijedan dio prijave teme ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem, također, da nijedan dio prijave teme nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

(vlastoručni potpis studenta)

(mjesto i datum)

STATEMENT ON THE ACADEMIC INTEGRITY

I hereby declare and confirm by my signature that the final thesis is the sole result of my own work based on my research and relies on the published literature, as shown in the listed notes and bibliography.

I declare that no part of the thesis has been written in an unauthorized manner, i. e., it is not transcribed from the non-cited work, and that no part of the thesis infringes any of the copyrights.

I also declare that no part of the thesis has been used for any other work in any other higher education, scientific or educational institution.

(personal signature of the student)

(place and date)

1. UVOD

1.1. Predmet i ciljevi rada

Informatizacija je stalan proces u modernom društvu koji se proteže kroz sve aspekte života i rada. Od pametnih telefona i kućanskih uređaja, preko interaktivnih ploča u školama, do poslovnih informacijskih sustava i strojeva u tvornicama, informatizacija je sveprisutna. Njezin značaj je neprocjenjiv, a dostupnost informacija postala je ključna za zadovoljstvo korisnika. Sve djelatnosti poslovanja obilježene su informacijskom revolucijom, gdje zaposlenici, menadžeri i poduzetnici moraju neprestano razmjenjivati informacije. Transparentnost je postala nužna za uspješno poslovanje. Temelj uspješnog suvremenog poslovanja čini informacijsko-komunikacijska tehnologija, koja je i osnova računovodstvenih sustava, na kojima je fokus ovoga rada. Informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT) predstavlja sveobuhvatan koncept koji uključuje hardver, alate i algoritme koje različiti informacijski sustavi koriste za inovativno ubrzavanje poslovanja i povećanje efikasnosti. Ova tehnologija je interaktivna i obuhvaća digitalnu tehnologiju, uključujući sve moderne komunikacijske uređaje i koncepte koji omogućuju digitalnu razmjenu sadržaja.

U današnjem poslovnom okruženju, računovodstveni programi igraju ključnu ulogu u funkcioniranju većih poduzeća. Oni olakšavaju vođenje financija i praćenje poslovnih transakcija, što je neophodno za uspješno poslovanje. Ovisno o specifičnostima djelatnosti, različiti računovodstveni programi nude dodatne funkcionalnosti koje su prilagođene operativnim potrebama.

Tema je ovog diplomskog rada usporedba računovodstvenih informacijskih softvera, konkretno Minimax, Adacco, Domino IS, Pantheon i CIRIS, koji su izdvojeni od niza dostupnih softvera, uz i značajan broj softvera koje korisnici mogu koristiti besplatno. Jedan od izazova različitih računovodstvenih softvera upravo je njihova integracija. Naime, neki od njih su dio složenijih informacijskih sustava koji centralizirano upravljaju poslovanjem poduzeća. Stoga će odabrani softveri biti detaljno prikazani kroz poslovne funkcije.

Cilj izrade ovog diplomskoga rada je istražiti aktualnu ponudu računovodstvenih aplikacija dostupnih na hrvatskome tržištu. Rad će analizirati koje funkcionalnosti ove aplikacije nude, njihove prednosti i nedostatke, te mogućnosti i uvjete korištenja za pet

odabranih aplikacija. Svrha je rada razumjeti njihove prednosti, nedostatke i kako doprinose održivom poslovanju.

1.2. Metode istraživanja i izvori podataka

Izvori za izradu rada rezultat su analize sekundarne literature, konkretno znanstvenih i stručnih izvora (članci i knjige) te proučavanja internetskih izvora (službene stranice softvera i slični izvori). Metode rada koje su korištene u izradi rada su deskriptivna i komparativna metoda. Za vizualni prikaz prikupljenih podataka, kao i jednostavniju usporedbu, izrađene su tablice i grafovi koji su popraćeni tekstualnim tumačenjem.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Strukturu rada čini šest poglavlja, a diplomski rad započinje uvodom, koji postavlja temelje rada, definirajući predmet istraživanja i ciljeve koje rad nastoji postići. U uvodu se također objašnjavaju korištene istraživačke metode i nabrajaju izvori podataka koji su uvršteni u analizu, te se daje pregled sadržaja i strukture rada. Slijedi poglavlje Osnovni pojmovi računovodstvenog softvera, koje pruža teorijsku podlogu za razumijevanje ključnih koncepta. Definira se računovodstveni softver, njegova važnost, te se objašnjavaju osnovni računovodstveni poslovi i zahtjevi. Povijest računovodstvenih procesa daje kontekst razvoju softvera, a pregled trenutnog stanja softvera u primjeni pokazuje kako se industrija razvijala do danas.

Zatim, treće poglavlje detaljno istražuje definiciju i funkcionalnost računovodstvenih softvera, razumijevanje njihovih osnovnih karakteristika, te vrste softvera dostupne na tržištu. Ovo poglavlje pruža temeljit pregled različitih vrsta softvera i njihovih specifičnih karakteristika koje ih čine prikladnim za različite poslovne potrebe. U poglavlju Korištenje računovodstvenog softvera u odabranim poslovnim funkcijama analizira kako se računovodstveni softveri primjenjuju u različitim poslovnim funkcijama poput financija, prodaje i marketinga. Također se razmatraju izazovi i prednosti korištenja softvera, kao i pitanja sigurnosti i privatnosti podataka. Slijedi poglavlje Strukturirana usporedba odabranih računovodstvenih sustava u Republici Hrvatskoj, koje je ključno poglavlje i sadrži metodologiju odabira i usporedbe softvera, opis odabranih softvera, strukturiranu usporedbu ključnih karakteristika i SWOT analizu svakog softvera. Rad završava zaključkom.

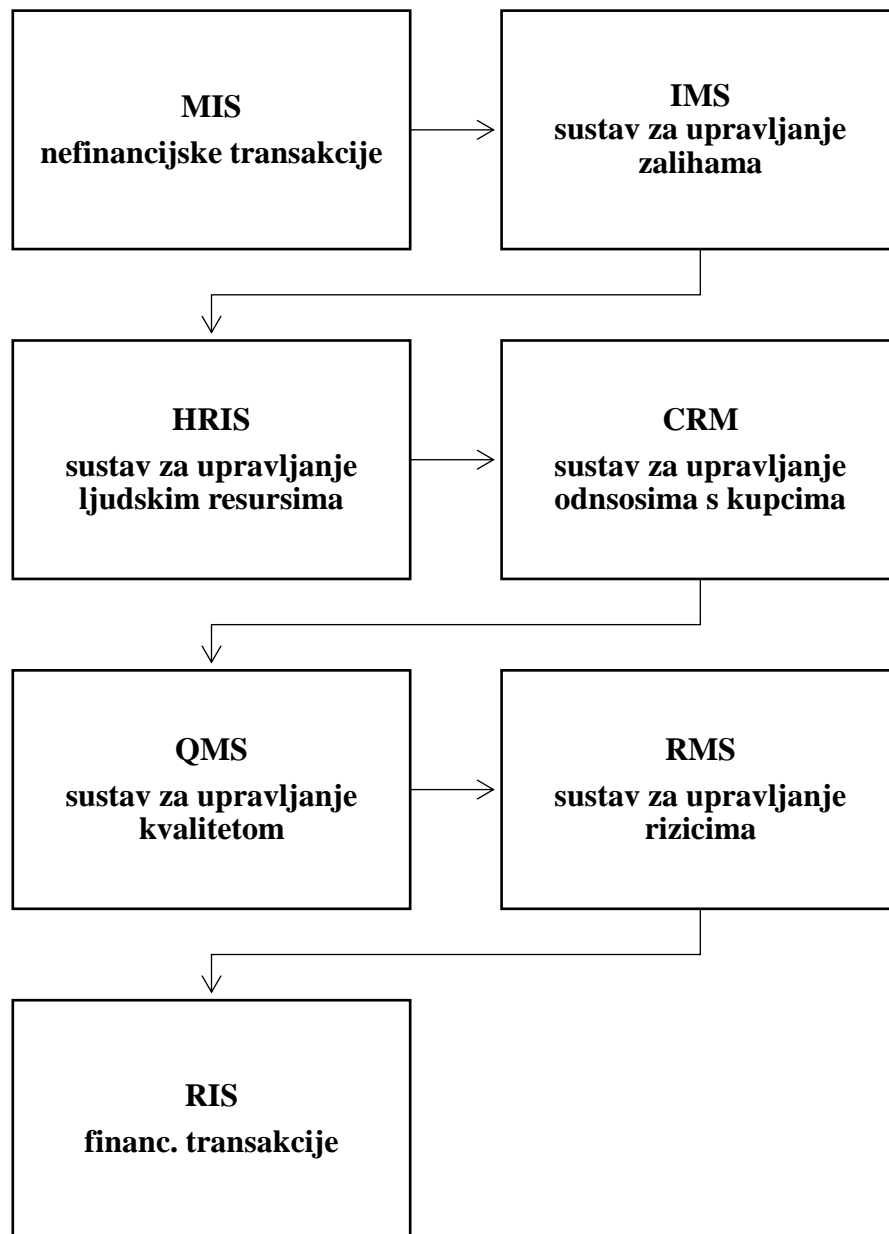
2. OSNOVNI POJMOVI RAČUNOVODSTVENOG SOFTVERA

2.1. Definicija i važnost računovodstvenog softvera

U suvremenom poslovanju, informacijski sustavi su ključni za uspješno upravljanje poduzećem. Bez obzira na to koriste li se napredne tehnologije ili jednostavniji pristupi, ovi sustavi su neophodni za prikupljanje, obradu i distribuciju podataka. Informacijski sustavi, koji se koriste u poduzećima, mogu se kategorizirati u dva glavna tipa:

- upravljačke informacijske sustave (MIS) i
- računovodstvene informacijske sustave (AIS).

Oba su tipa informacijskih sustava prikazan slikom u nastavku, koja vizualno prikazuje kako različiti sustavi upravljanja i računovodstva mogu biti međusobno povezani unutar organizacije, naglašavajući njihove specifične funkcije vezane uz financijske i nefinancijske transakcije, kontrolu kvalitete, ljudske resurse i odnose s kupcima. To pruža uvid u to kako se složene organizacijske strukture mogu sustavno organizirati i upravljati putem različitih specijaliziranih informacijskih sustava.

Slika 1. Menadžment i računovodstveni informacijski sustav

Izvor: izrada autorice prema Zanezerović, 2007.

Upravljački informacijski sustavi su dizajnirani da podrže menadžment u donošenju odluka pružanjem relevantnih podataka i analiza. Ovi sustavi obrađuju širok spektar informacija, uključujući i one koje nisu financijske prirode. S druge strane, računovodstveni informacijski sustavi fokusirani su na precizno bilježenje financijskih transakcija, koje su također važne za menadžment. Razlika između ova dva sustava leži u vrsti podataka koje obrađuju. Dok MIS sustavi obrađuju različite vrste podataka kako bi pomogli u složenim

procesima odlučivanja, AIS sustavi se bave isključivo financijskim transakcijama. Međutim, financijske transakcije su odraz stvarnih poslovnih događanja i često su povezane s nefinancijskim transakcijama, što ih čini relevantnima za oba tipa informacijskih sustava (Zanzerović, 2007).

Računovodstveni informacijski sustavi imaju ključnu ulogu u proizvodnji korisnih informacija za različite dionike, uključujući državu, kreditore, dobavljače, sindikate, menadžment, nadzorne odbore i dioničare. S obzirom na redovito podnošenje financijskih izvještaja, koncept i dizajn ovih sustava moraju biti usklađeni s pravnim normama i profesionalnim standardima. S druge strane, upravljački informacijski sustavi pružaju menadžmentu raznolike informacije potrebne za donošenje poslovnih odluka putem različitih aplikacija. Ove aplikacije omogućuju menadžmentu da dobije uvide u podatke koji nisu nužno vezani uz financijske transakcije.

Glavna svrha računovodstvenog informacijskog sustava je obrada podataka koji proizlaze iz financijskih transakcija. Te informacije mogu se prikazati u različitim formatima, bilo da se radi o papirnatom ili elektroničkom zapisu. Računovodstveni sustavi obrađuju širok raspon transakcijskih podataka, od jednostavnih računa do složenih financijskih izvještaja, koji su ključni za pravovremeno i točno donošenje odluka. Osim što bilježe podatke o transakcijama, računovodstveni sustavi ih također klasificiraju prema različitim kriterijima, osiguravajući da se sve relevantne informacije sustavno bilježe. Organiziraju ove obimne podatke koristeći baze podataka i komunikacijske tehnologije.

Ukratko, računovodstveni informacijski sustavi igraju ključnu ulogu u učinkovitom upravljanju financijskim podacima kroz svoje operativne funkcije, poput bilježenja transakcija, i menadžerske funkcije, poput pomoći u procesima donošenja odluka. Njihova važnost leži u sposobnosti pružanja pouzdanih i pravovremenih informacija koje su neophodne za uspjeh bilo koje organizacije.

Računovodstveni softver (sustav) je vrsta aplikacije koja pomaže računovođama i financijskim stručnjacima u upravljanju računima i financijskim transakcijama. Ovaj softver obično nudi širok spektar funkcionalnosti, uključujući, ali ne ograničavajući se na, vođenje glavne knjige, praćenje dugovanja i potraživanja, upravljanje gotovinom, izradu proračuna, i financijsko izvještavanje. Računovodstveni softver može biti prilagođen specifičnim potrebama poduzeća ili može biti dio većeg skupa poslovnih aplikacija (Gulin i sur., 2003).

Korištenje računovodstvenog softvera omogućuje tvrtkama da automatiziraju mnoge rutinske računovodstvene zadatke, smanjujući time mogućnost ljudske pogreške i povećavajući efikasnost. Također, softver pruža brz pristup ključnim financijskim podacima, što olakšava donošenje informiranih poslovnih odluka. S obzirom na to da se poslovni svijet sve više oslanja na podatke, računovodstveni softver postaje neophodan alat za praćenje financijskog zdravlja organizacije (Romney, i sur., 2020).

2.2. Definicija računovodstva, poslova i zahtjeva u području računovodstva

Računovodstvo je ključna disciplina i dio svakog poslovnog subjekta, koja se bavi zapisom, analizom i interpretacijom financijskih transakcija. Kroz povijest, računovodstvo je evoluiralo kako bi zadovoljilo potrebe za preciznim financijskim izvještavanjem, omogućujući time bolje razumijevanje poslovnih aktivnosti i donošenje informiranih odluka.

Definicija računovodstva može se promatrati kroz tri osnovna aspekta: kao uslužna aktivnost, kao analitička disciplina i kao sustav informacija. Kao uslužna aktivnost, računovodstvo daje kvantitativno izražene financijske informacije, neophodne za donošenje različitih poslovnih odluka o raspoređivanju i korištenju resursa. Kao analitička disciplina, računovodstvo se bavi mjerenjem, razvrstavanjem i sažimanjem velike količine podataka u svrhu pružanja jasnog prikaza financijskog stanja i rezultata poslovanja subjekta. Kao informacijski sustav, računovodstvo sakuplja i priopćuje potrebne ekonomske informacije širokom krugu korisnika, uključujući menadžment, investitore, kreditore i regulatorne agencije (Guzić, 2021).

Poslovi u području računovodstva obuhvaćaju širok spektar aktivnosti, od vođenja poslovnih knjiga, pripreme i sastavljanja financijskih izvještaja, do analize i interpretacije financijskih podataka. Računovođe su odgovorni za unos, knjiženje i kontrolu ulaznih i izlaznih računa, usklađivanje salda konti, obračun PDV-a, plaća i drugih izvještaja. Također, računovodstvo igra ključnu ulogu u planiranju i kontroli poslovnih aktivnosti, pružajući podršku u procesima donošenja strateških odluka.

Zahtjevi u području računovodstva uključuju poznavanje i primjenu računovodstvenih standarda, zakonskih propisa, etičkih načela i tehnoloških alata. Računovođe moraju biti sposobne analizirati i interpretirati financijske podatke, te pružati točne i pravovremene informacije koje su ključne za upravljanje poduzećem. Uz to, računovođe moraju

kontinuirano pratiti promjene u zakonodavstvu i računovodstvenim standardima kako bi osigurale usklađenost poslovanja s regulatornim zahtjevima.

U suvremenom poslovnom okruženju, računovodstvo se sve više oslanja na napredne informacijske tehnologije koje omogućuju automatizaciju računovodstvenih procesa i poboljšanje točnosti financijskih izvještaja. Korištenje softvera za računovodstvo, elektroničko knjigovodstvo i sustavi za upravljanje poslovnim resursima (ERP) postali su standard u industriji. U konačnici, računovodstvo nije samo o brojevima; to je o pružanju uvida koji omogućuju poduzećima da rastu i napreduju u dinamičnom gospodarskom pejzažu. Računovođe su, stoga, ne samo čuvari financijskih podataka, već i strateški partneri u poslovanju.

2.3. Izvođenje računovodstvenih procesa kroz povijest

Financijsko izvješćivanje predstavlja ključni izvor financijskih podataka za ulagače u suvremenoj tržišnoj ekonomiji koja se temelji na tržištima kapitala. U uvjetima gdje su funkcije vlasništva i upravljanja razdvojene, kao što je slučaj u modernim korporacijama, financijska izvješća igraju vitalnu ulogu. Ona pomažu u smanjenju donošenja neodređenih odluka, smanjenju troškova upravljanja, a, u isto vrijeme, i povećanju stope prinosa od ulaganja u vrijednosne papire (Mijoč, Crnković, 2008).

Do 1992. godine, računovodstvena infrastruktura u Republici Hrvatskoj bila je obilježena singularnim sustavom financijskog izvještavanja. Prema tom sustavu, svi su se financijski izvještaji, sukladno Zakonu o računovodstvu, predavali državnoj instituciji Službi društvenog knjigovodstva, čija je uloga bila vlasnički autoritet i nadzor (Gulin, 2009).

Temeljne karakteristike računovodstvenog sustava u razdoblju do 1992. godine uključivala su:

- knjigovodstvenu evidenciju temeljenu na sustavu dvojnog knjigovodstva;
- jednoobrazno računovodstvo koje se realiziralo jedinstvenim propisanim kontnim planom za sva društvena poduzeća; te
- unifikaciju financijskih izvještaja (bilance stanja i bilance uspjeha) kroz jednoobrazno računovodstvo.

Nacionalni program Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji, usuglašava obvezu usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnim stečevinama EU. Novi Zakon o

računovodstvu donio je nekoliko ključnih promjena u hrvatskom računovodstvenom sektoru:

- obavezna upotreba Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI) prilikom izrade konsolidiranih financijskih izvješća za kotirajuća trgovačka društva, uz određena izuzeća; te
- nadzor, kontrolu i pojašnjavanje primjene pojedinih standarda financijskog izvještavanja, što čini jedinstveno imenovano stručno tijelo - Odbor za standarde financijskog izvješćivanja.

Većina država članica Europske unije izradila je vlastite nacionalne računovodstvene standarde. Za razliku od njih, Hrvatska je 1993. godine prihvatila Međunarodne računovodstvene standarde kao svoj nacionalni računovodstveni okvir. Ovim izjednačavanjem MRS-a s nacionalnim računovodstvenim standardima, Hrvatska je revolucionizirala računovodstvenu praksu (Mijoč, Crnković, 2008).

Prema Zakonu o računovodstvu, na snazi od 2006. godine, poslovni subjekti koji nisu klasificirani kao velika trgovačka društva i ne kotiraju na burzi, nisu obvezni u potpunosti primjenjivati Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI). Umjesto toga, mogu ih primjenjivati dobrovoljno ili koristiti standarde koje je donio hrvatski Odbor za standarde financijskog izvještavanja (OSFI). Za poslovne subjekte koji nisu klasificirani kao velika trgovačka društva i ne kotiraju na burzi, izrađen je poseban set standarda, poznat kao Hrvatski standardi financijskog izvještavanja za srednja i mala trgovačka društva (Mijoč, Crnković, 2008).

U Hrvatskoj je registrirano 217,482 trgovačkih društava. Od ukupne strukture trgovačkih društava, dionička društva čine 1,80 posto, društva s ograničenom odgovornošću 95,17 posto, dok drugi pravni oblici obuhvaćaju 3,03 posto. Obveznici primjene MSFI-a su velika trgovačka društva čije dionice kotiraju na burzi ili se pripremaju za uvrštavanje na službena tržišta Republike Hrvatske, kao i javna dionička društva u skladu sa Zakonom o tržištu vrijednosnih papira.

Osnovne strateške implikacije prelaska na MSFI i Međunarodne računovodstvene standarde (MRS) pozitivno su vrednovane u računovodstvenoj struci. To omogućuje uspoređivanje s drugim tvrtkama u istoj industriji, naglašava veću učinkovitost međunarodnih ulaganja i olakšava pristup inozemnom kapitalu, što pojednostavljuje

akvizicijske postupke. Osim ovog uređenog okvira financijskog izvješćivanja, koji je prvenstveno namijenjen ulagačima i kreditorima, aktualan je i paralelni dualni okvir financijskog izvješćivanja, koji je reguliran različitim zakonskim propisima (Mijoč, Crnković, 2008).

Prema Zakonu o registru godišnjih financijskih izvješća, pravne i fizičke osobe koje su obveznici poreza na dobit dužne su dostavljati godišnja financijska izvješća o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju Financijskoj agenciji (FINA). Obveznici čiji se financijski izvještaji revidiraju, obvezni su dostaviti revidirane financijske izvještaje s priloženim neovisnim revizorskim mišljenjem tek kada što ih usvoji skupština na godišnjoj sjednici, a najkasnije do 30. rujna tekuće godine. FINA, također, prikuplja kvartalna financijska izvješća, te ih dostavlja Državnome zavodu za statistiku, sukladno Zakonu o službenoj statistici, s namjerom analize statističkih podataka (Mijoč, Crnković, 2008).

2.4. Pregled trenutnog stanja računovodstvenog softvera u primjeni

Trenutno stanje računovodstvenog softvera karakteriziraju brzi razvoj i implementacija novih tehnologija koje značajno unapređuju efikasnost i točnost računovodstvenih procesa. Računovodstveni softveri danas su neophodni alati koji omogućuju poduzećima da automatiziraju složene računovodstvene zadatke, smanjujući time potrebu za ručnim unosom podataka i povećavajući preciznost financijskih izvještaja.

Automatizacija i integracija su ključne riječi kada je riječ o modernom računovodstvenom softveru. Softveri poput QuickBooks, Zoho Books, FreshBooks i Xero nude širok spektar funkcionalnosti koje uključuju integraciju s internetskim bankarstvom, automatsko izračunavanje poreza, generiranje prilagodljivih izvješća, praćenje inventara i više opcija plaćanja. Ovi alati također podržavaju integracije s različitim online platformama kao što su PayPal i Shopify, što olakšava upravljanje financijskim transakcijama i poboljšava korisničko iskustvo.

Cloud računovodstvo je još jedan trend koji oblikuje industriju. Cloud aplikacije omogućuju korisnicima da pristupe svojim računovodstvenim podacima bilo kada i bilo gdje, pružajući fleksibilnost i mobilnost koja je posebno korisna za mala i srednja poduzeća. Osim toga, cloud računovodstveni softveri nude prednosti poput redovitih ažuriranja, sigurnosnih kopija podataka i smanjenih troškova IT infrastrukture.

Analiza podataka i poslovna inteligencija postaju sve važniji aspekti računovodstvenog softvera. Napredni alati za analizu podataka omogućuju računovođama da dobiju dublji uvid u financijsko stanje poduzeća, identificiraju trendove i predviđaju buduće financijske rezultate, što omogućuje poduzećima da donose informiranije odluke temeljene na podacima.

Sigurnost i usklađenost su također ključni faktori u razvoju računovodstvenog softvera. S obzirom na osjetljivu prirodu financijskih podataka, softveri moraju osigurati visoku razinu sigurnosti kako bi zaštitili podatke od neovlaštenog pristupa i cyber napada. Također, softveri moraju biti usklađeni s različitim nacionalnim i međunarodnim standardima i regulativama.

U Hrvatskoj, primjena računovodstvenog softvera u praksi pokazuje slične trendove. Uslužna poduzeća sve više koriste računovodstvene softvere kako bi poboljšala svoje procese izvještavanja i upravljanja troškovima. Softveri poput WinTask i ARTSoft koriste se za praktične primjere u tvrtkama, pružajući aplikacije za financijsko knjigovodstvo, obračun plaća, upravljanje dugotrajnom imovinom i putnim naložima.

Konačno, računovodstveni softveri su postali nezamjenjivi u suvremenom poslovanju. Oni ne samo da povećavaju produktivnost i točnost računovodstvenih procesa, već i pružaju vrijedne uvide koji pomažu u strateškom planiranju i donošenju odluka. S obzirom na stalne inovacije i tehnološki napredak, može se očekivati da će računovodstveni softveri nastaviti evoluirati i pružati još veću vrijednost poduzećima u budućnosti.

3. RAČUNOVODSTVENI SOFTVERI: PREGLED I KARAKTERISTIKE

3.1. Definicija i funkcionalnost

Računovodstveni informacijski sustavi (RIS) su ključni za moderno poslovanje, koji služe kao središnji sustav za skupljanje, čuvanje i obradu financijskih i računovodstvenih informacija koje su bitne za odlučivanje. U osnovi, RIS kombinira tradicionalne računovodstvene zadatke s naprednim informacijskim tehnologijama, omogućujući tako detaljno praćenje svih financijskih aktivnosti. Financijska izvješća koja proizlaze iz RIS-a koriste se kako unutar tvrtke za upravljačke svrhe, tako i izvan nje od strane investitora, kreditora i regulatornih tijela. RIS podržava različite računovodstvene funkcije, uključujući reviziju, financijsko izvještavanje, menadžersko računovodstvo i porezno savjetovanje, s modulima revizije i financijskog izvještavanja koji su posebno cijenjeni.

Integracija RIS-a u svakodnevno poslovanje je neizbježna; bez nje, praćenje financijskog zdravlja poduzeća, uključujući prihode, rashode, zalihe i druge ključne pokazatelje, bilo bi gotovo nemoguće. RIS je dio šireg informacijskog sustava koji generira vitalne informacije za poslovno odlučivanje. Računovodstvo kao informacijski sustav obuhvaća tri glavna elementa: mjerenje i zapisivanje financijskih transakcija, obradu tih podataka i stvaranje financijskih izvještaja, te distribuciju tih izvještaja korisnicima, kako internim tako i eksternim, pružajući im ključne informacije za donošenje odluka.¹

U današnje vrijeme, računovodstveni sustavi temeljeni na *cloud* tehnologiji postaju sve popularniji zbog svoje pristupačnosti i smanjenja troškova, što ih čini privlačnima kako za mala i srednja poduzeća, tako i za velike organizacije. Implementacijom ovih sustava, mnoga poduzeća su automatizirala procese koji su ranije zahtijevali manualni rad, eliminirajući time poslove koji su zahtijevali manje vještine. Moderni RIS-ovi pružaju informatičku podršku i omogućuju automatsku obradu podataka, što predstavlja značajan napredak u odnosu na tradicionalne, ručne metode. Ova evolucija u računovodstvenim informacijskim sustavima otvara nove mogućnosti za unapređenje financijskog upravljanja i stvaranje pozitivnih

¹ Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (2006). Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.

perspektiva za budućnost financijskog poslovanja poduzeća (Žugaj, Šehanović, Cingula, 2004).

3.2. Razumijevanje osnovnih karakteristika računovodstvenih softvera

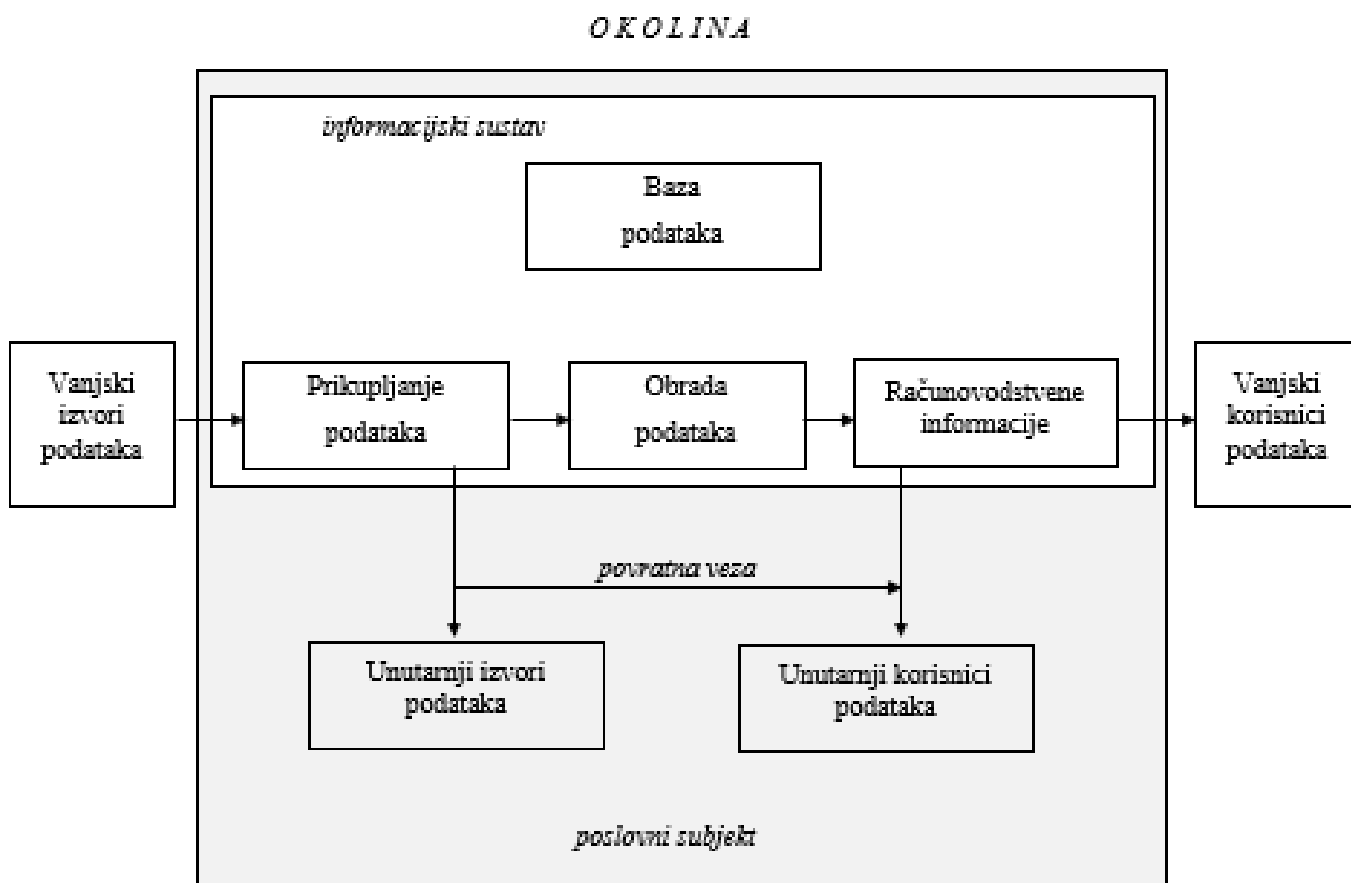
Računovodstveni se informacijski sustav bavi obradom podataka koji uglavnom proizlaze iz financijskih transakcija, a ti podaci su prikazani putem knjigovodstvenih isprava koje se obično izdaju tamo gdje su i nastale, bilo to u poduzeću ili iz vanjskog okruženja, kao što su kupci, dobavljači, kreditori i slično. Neki od tih dokumenata se također sastavljaju unutar samog računovodstva. Knjigovodstvene isprave i podaci koje one sadrže su ključni za unos u računovodstveni informacijski sustav (Spremić, 2017).

Obrada i pohranjivanje podataka je središnji dio sustava, gdje je važno obratiti pažnju na sljedeće računovodstvene elemente:

- računovodstvena načela su opća pravila koja služe kao smjernice za procjenu, bilježenje i izvještavanje o različitim poslovnim aktivnostima, a uključuju načelo opreznosti, prevlast sadržaja nad formom, vrijednosnu značajnost, pojedinačnu procjenu, vremensku povezanost bilančnih pozicija, načelo troška nabave, objektivnost (dokumentiranost), sučeljavanje prihoda i rashoda te načelo potpunosti (Larson, Pyle, 1988);
- računovodstveni standardi su detaljna razrada računovodstvenih načela u smislu metoda obuhvata i obrade podataka, formiranja informacija i njihove prezentacije vanjskim korisnicima (Žager i Žager, 1996);
- računovodstvene politike su jedinstvena načela, osnove, dogovori i praksa koje poslovni subjekt usvaja prilikom sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja (Zanzerović, 2005);
- računovodstvene su metode načini evidentiranja transakcija, bilo ručnih, strojnih ili elektronskih, pri čemu su elektronske metode zamijenile ručne i strojne;
- zakonski propisi određuju i definiraju opće područje financijskog izvještavanja;
- konti su instrumenti knjigovodstvene evidencije, odnosno nositelji podataka o pojedinim pozicijama financijskih izvještaja; a
- poslovne knjige su temeljne evidencije koje kronološkim redom i sustavno sadrže transakcije koje su predmet računovodstvenog obuhvata i uključuju

dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne poslovne knjige (analitičke i ostale pomoćne evidencije).

Izlaz iz računovodstvenog informacijskog sustava su informacije koje su većinom prikazane u različitim financijskim izvještajima i bilješkama. Financijski izvještaji uključuju bilancu, izvještaj o dobiti, izvještaj o novčanom toku i izvještaj o promjeni vlasničke glavnice, a njihov se oblik mijenja ovisno o zahtjevima korisnika računovodstvenih informacija. Opći je model računovodstvenog informacijskog sustava prikazan slikom ispod.

Slika 2. Opći model računovodstvenog informacijskog sustava

Izvor: izrada autorice prema Zanzerović, 2007.

3.3. Vrste računovodstvenih softvera

Opći računovodstveni softveri su softveri koji obuhvaćaju osnovne funkcije kao što su glavna knjiga, računi dobavljača i računi kupaca. Oni automatiziraju i prate bitne podatke, dijeleći ih između različitih modula kako bi se osiguralo da nema gubitka informacija (Srića, Spremić, 2000).

ERP softveri (engl. *Enterprise Resource Planning* – ERP) softveri su namijenjeni poslovnim vlasnicima koji žele upravljati svojim sredstvima uz financije. Osim osnovnih računovodstvenih sposobnosti, ERP softveri prate i upravljaju osobljem, materijalima i proizvodnjom u stvarnom vremenu (Roška, Bubić, 2008).

Softveri za obračun plaća koriste se za poslovanja koja trebaju pratiti isplate plaća i poreze zaposlenika, softveri za obračun plaća su dizajnirani da se bave upravo tim. Ovo rješenje osigurava da se plaće isplaćuju zaposlenicima na vrijeme, izračunavajući poreze i bonuse s minimalnom potrebom za ljudskim unosom (Roška, Bubić, 2008).

Softveri za upravljanje zalihama softveri pomažu u praćenju zaliha i mogu biti posebno korisni za tvrtke koje imaju velike količine materijala ili proizvoda koje treba pratiti (Roška, Bubić, 2008).

Softveri za fakturiranje specijalizirani su za izradu i slanje računa, te ovi softveri često uključuju funkcije za praćenje plaćanja i upravljanje dugovanjima (Roška, Bubić, 2008).

Specijalizirani računovodstveni softveri su prilagođeni specifičnim industrijama ili računovodstvenim potrebama i mogu uključivati dodatne funkcije kao što su upravljanje projektima ili praćenje vremena (Roška, Bubić, 2008).

Softveri za tablično računanje, iako nisu specijalizirani računovodstveni softveri, tablični programi poput Microsoft Excela često se koriste za računovodstvene svrhe zbog svoje fleksibilnosti i mogućnosti prilagodbe (Roška, Bubić, 2008).

Prilagođeni računovodstveni softveri su posebno dizajnirani da zadovolje jedinstvene potrebe pojedinačnih oblika poslovanja.

3.4. Pregled različitih vrsta softvera dostupnih na tržištu

U današnjem poslovnom okruženju, odabir pravog softverskog rješenja za računovodstvo i upravljanje može značajno utjecati na učinkovitost i uspjeh organizacije. Tablica prikazuje

različite softverske opcije, njihove temeljne funkcionalnosti, dostupnost i cijenu te složenost korištenja.

Tablica 1. Pregled najpopularnijih računovodstvenih softvera

Naziv softvera	Temeljne funkcionalnosti	Dostupnost i cijena	Složenost korištenja
Minimax	online računovodstvo, fakturiranje, izvještavanje	besplatna proba, cijena na upit	jednostavan
Adacco	financijsko knjigovodstvo, obračun plaća, materijalno knjigovodstvo	besplatna proba, cijena na upit	srednje složen
Domino IS	ERP sustav, financijsko knjigovodstvo, upravljanje poslovanjem	cijena na upit	složen
Pantheon	upravljanje potraživanjima, automatizirano knjiženje, izrada izvještaja	najam licence, cijena na upit	srednje složen
CIRIS	ERP sustav, financijski moduli, skladišno poslovanje	cijena na upit	srednje složen
QuickBooks Online	sveobuhvatno računovodstvo, automatizacija, integracija	plaćanje, cijena varira	jednostavan
Xero	upravljanje dokumentima, integracija s aplikacijama	plaćanje, cijena varira	jednostavan
FreshBooks	lakoća korištenja, fakturiranje, praćenje vremena	plaćanje, cijena varira	jednostavan
NetSuite	automatizacija, ERP, CRM	plaćanje, cijena varira	složen
Zoho Books	besplatno za osnovne funkcije, napredne opcije	besplatno / plaćanje, cijena varira	srednje složen

Izvor: izrada autorice prema Minimax. (n. d.); Adacco. (n. d.); Domino IS; Pantheon. (n. d.); CIRIS (n. d.); QuickBooks Online. (n. d.); Xero. (n. d.); FreshBooks. (n. d.); NetSuite. (n. d.); Zoho Books. (n. d.)

Odabir pravog softverskog rješenja za računovodstvo i upravljanje ovisi o specifičnim potrebama i veličini organizacije. Manje tvrtke često preferiraju jednostavnija rješenja koja su laka za implementaciju i korištenje, poput Minimax, QuickBooks Online ili FreshBooks. Ovi softveri nude osnovne funkcionalnosti koje su dovoljne za vođenje poslovanja manjih poduzeća, uključujući online računovodstvo, fakturiranje i osnovno izvještavanje. Njihova jednostavnost korištenja omogućava brzu prilagodbu i minimalnu potrebu za obukom zaposlenika, što je ključno za tvrtke s ograničenim resursima.

Minimax, na primjer, nudi online računovodstvo, fakturiranje i izvještavanje, što ga čini idealnim za manje tvrtke koje traže jednostavno i učinkovito rješenje. Slično tome, QuickBooks Online i FreshBooks nude sveobuhvatno računovodstvo, automatizaciju i integraciju s drugim aplikacijama, što ih čini popularnim izborom među malim poduzećima. Njihova jednostavnost korištenja i fleksibilnost u cijenama omogućavaju malim tvrtkama pronalazak rješenja koje će najbolje odgovarati poslovnim potrebama i proračunu.

S druge strane, veće organizacije često zahtijevaju složenija rješenja koja mogu podržati sve aspekte njihovog poslovanja. Softveri poput Domino IS ili NetSuite nude sveobuhvatne ERP sustave koji uključuju financijsko knjigovodstvo, upravljanje poslovanjem, automatizaciju i CRM funkcionalnosti. Ovi softveri su složeni i namijenjeni su velikim organizacijama koje trebaju integrirano rješenje za upravljanje svim aspektima poslovanja. Cijena ovih softvera je obično dostupna na upit, što sugerira da je prilagođena specifičnim potrebama korisnika. Implementacija ovih sustava može zahtijevati značajnu obuku i prilagodbu, ali dugoročno pružaju visoku razinu funkcionalnosti i učinkovitosti.

Srednje velike tvrtke često traže balans između jednostavnosti korištenja i funkcionalnosti. Softveri poput Adacco, Pantheon ili CIRIS nude srednje složena rješenja koja uključuju financijsko knjigovodstvo, obračun plaća, upravljanje potraživanjima, automatizirano knjiženje i skladišno poslovanje.

Bez obzira na izbor, ključno je odabrati softver koji će najbolje podržati poslovne procese i ciljeve organizacije. Prilikom odabira softverskog rješenja, važno je uzeti u obzir specifične

potrebe organizacije, veličinu tvrtke, složenost poslovnih procesa i dostupne resurse. Također je važno razmotriti mogućnosti prilagodbe i integracije s postojećim sustavima, kao i podršku i obuku koju pruža dobavljač softvera. Na taj način, organizacija može osigurati da odabrano softversko rješenje ne samo da zadovoljava trenutne potrebe, već i podržava budući rast i razvoj.

4. KORIŠTENJE RAČUNOVODSTVENOG SOFTVERA U ODABRANIM POSLOVNIM FUNKCIJAMA

Razmatranje sustava kao cjeline sačinjene od različitih podsustava, ali i kao dijela većeg sustava, može se primijeniti i na računovodstveni informacijski sustav. Prethodno je spomenuto da je računovodstveni informacijski sustav dio, tj. podsustav, upravljačkog informacijskog sustava. Osim toga, računovodstveni informacijski sustav može se, prema vrsti transakcija koje obrađuje, podijeliti na sljedeće podsustave ili računovodstvene cikluse:

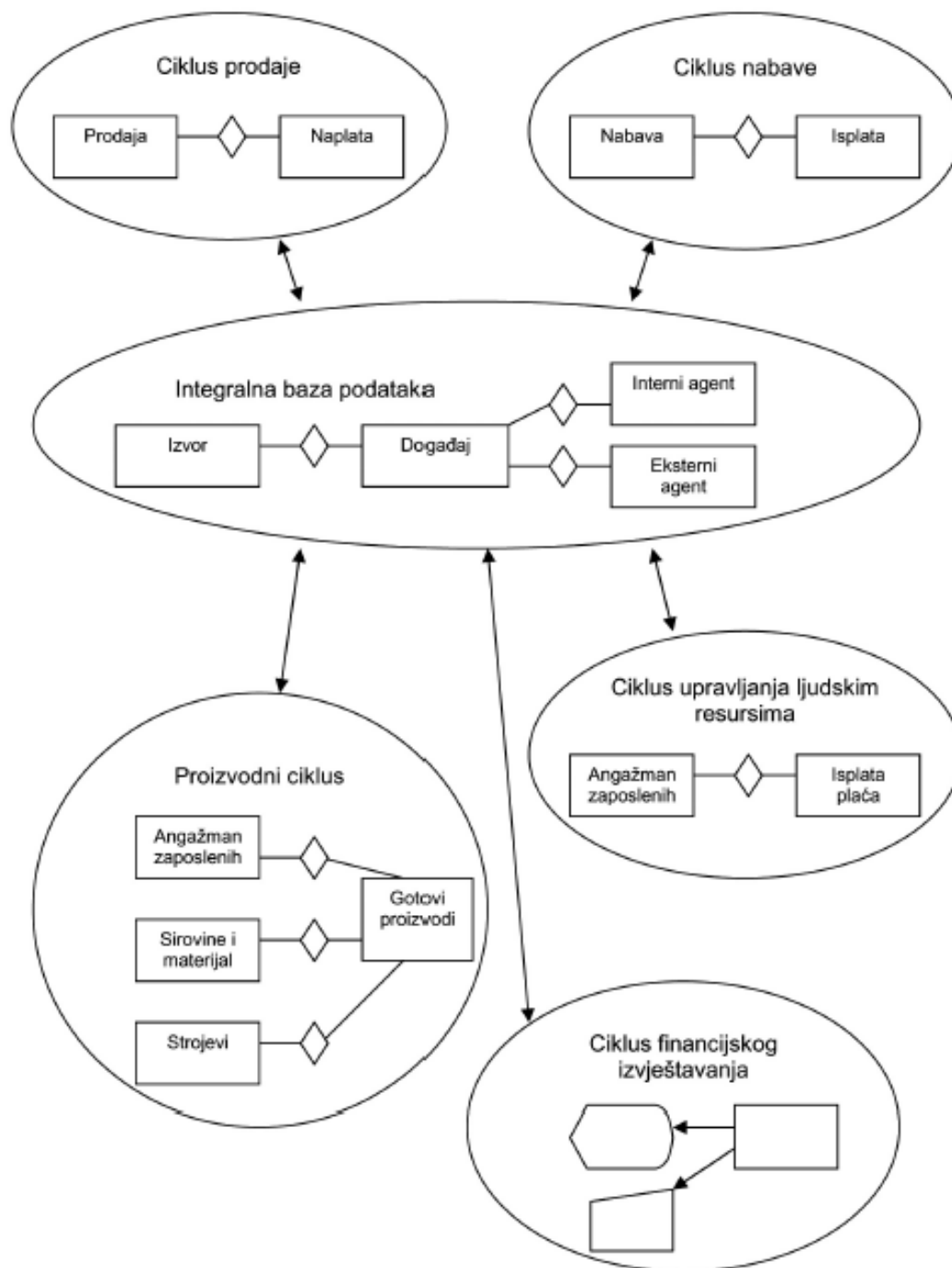
- računovodstveni ciklusi nabave,
- računovodstveni ciklusi proizvodnje,
- računovodstveni ciklusi prodaje,
- računovodstveni ciklusi upravljanja ljudskim resursima i
- računovodstveni ciklusi financijskog izvještavanja (Zanzerović, 2007).

Pet osnovnih računovodstvenih ciklusa bit će detaljno obrađeno u narednim poglavljima, gdje će se raspravljati o osnovnim vrstama poslovnih događaja unutar svakog ciklusa, vrstama dokumenata, evidencija i izvještaja, kontrolnim postupcima i slično. Naglasak je na konceptima, konkretno na tome što je potrebno učiniti pri oblikovanju pojedinog računovodstvenog informacijskog podsustava, a ne na tome kako to učiniti. Integralni računovodstveni informacijski sustav predstavlja završnu fazu u evoluciji informacijskih sustava. Kao što je ranije spomenuto, ovakav sustav je jedinstveni integrirani sustav koji omogućava da podaci o poslovnim događajima, jednom zabilježeni, budu dostupni korisnicima u različitim organizacijskim jedinicama. ERP sustav je primjer takvog integralnog sustava gdje centralno mjesto zauzima integrirana baza podataka. Ova centralna baza podataka povezana je sa svim računovodstvenim ciklusima, prima i šalje podatke potrebne za nesmetano odvijanje poslovnih procesa, čime se uspostavlja povezanost i interakcija među različitim ciklusima, omogućujući efikasnu koordinaciju poslovnih aktivnosti (Zanzerović, 2007).

U praksi, definirani računovodstveni ciklusi su međusobno povezani i ne funkcioniraju izolirano. Na primjer, prodajna aktivnost započinje narudžbom kupca u prodajnom ciklusu. Ako na skladištu nema dovoljno proizvoda, integralni sustav upozorava na to, što pokreće proizvodnju (proizvodni ciklus). Za neometanu proizvodnju potrebne su zalihe sirovina i

materijala te zaposlenici, što može zahtijevati pokretanje nabave (nabavni ciklus) ili upravljanje ljudskim resursima. Financijski odraz ovih aktivnosti prikazuje se u izvještajima koji se distribuiraju različitim razinama menadžmenta za potrebe planiranja, analize i kontrole (financijski izvještajni ciklus).

Prednosti ERP sustava uključuju integraciju financijskih informacija iz različitih organizacijskih jedinica, praćenje prodajnog procesa od narudžbe do slanja računa kupcu, koordinaciju, standardizaciju i ubrzanje proizvodnih procesa, smanjenje nepotrebnih zaliha i standardizaciju informacija o ljudskim resursima. Međutim, kao nedostaci ERP sustava ističu se visoka ulaganja čiji konačni iznos može biti nepoznat, dugotrajna implementacija sustava i nespremnost zaposlenika na prilagodbu novim softverskim rješenjima. Zbog toga je uvođenje ERP sustava potrebno sustavno i detaljno planirati uz jasnu podršku vrhovnog menadžmenta. Struktura ERP sustava prikazana je slikom ispod.

Slika 3. ERP sustav

Izvor: Zanzerović, 2007.

4.1. Primjena računovodstvenih softvera u nabavi

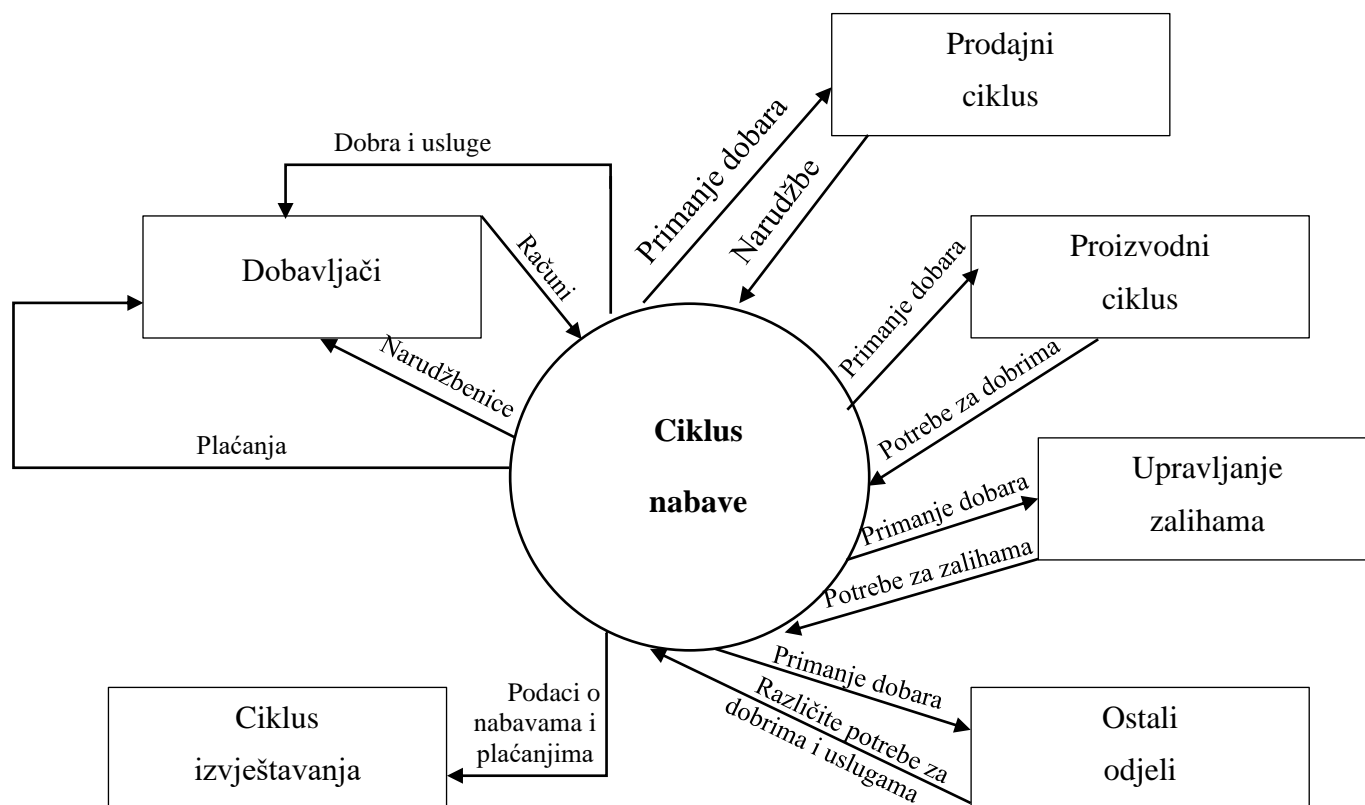
Proces nabave ključan je za funkcioniranje poduzeća jer osigurava potrebne resurse za nesmetano vođenje poslovnih operacija. Ova aktivnost usko je povezana s tržišnim potrebama za proizvodima ili uslugama koje poduzeće nudi. Kako tržišne sile diktiraju cijene, poduzeća često moraju smanjivati operativne troškove kako bi ostvarila dobit unatoč fiksnim cijenama koje ne mogu kontrolirati. U tom kontekstu, funkcija nabave ima ključan utjecaj na cijenu ulaznih materijala, što direktno utječe na ukupne troškove. Implementacijom učinkovitog računovodstvenog informacijskog sustava u području nabave, poduzeća imaju priliku smanjiti troškove kroz kupnju povoljnijih materijala iste ili slične kvalitete, bolje upravljati popustima od dobavljača i efikasnije upravljati zalihama. Takav informacijski sustav također poboljšava dinamiku poslovanja prilagođavajući proces nabave potrebama proizvodnje ili pružanja usluga, a istovremeno služi kao temelj za financijsko izvještavanje o performansama nabavnih aktivnosti.

Kroz uspostavu računovodstvenog informacijskog sustava nabave, poduzeće stvara ključne informacije koje su neophodne za upravljanje cjelokupnim poslovnim procesima, a to uključuje podatke o kvaliteti, cijeni i dostupnosti materijala, optimalnim razinama zaliha, kao i mogućim popustima pri grupnoj nabavi materijala ako poduzeće posjeduje više podružnica. Informacije o rokovima plaćanja i potrebnim financijskim sredstvima u određenim vremenskim periodima također su od velike važnosti. Budući da nabava obuhvaća aktivnosti koje su izvor većine troškova i financijskih izdataka, važno je da sustav pruža detaljne, precizne i ažurne informacije koje će omogućiti menadžmentu donošenje pravovremenih poslovnih odluka. Interakcija ciklusa nabave s drugim računovodstvenim ciklusima, kao i s relevantnim odjelima unutar i izvan poduzeća, ilustrirana je slikom ispod.

Računovodstveni informacijski sustav nabave generira podatke koji se odnose na sljedeće stavke financijskih izvještaja (Zanzerović, 2007):

- obveze prema dobavljačima i suradnicima;
- zalihe sirovina, materijala, manjeg inventara, ambalaže, robe i drugih kratkotrajnih materijalnih sredstava;
- dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu te obračunatu amortizaciju,
- potraživanja za unaprijed plaćene poreze vezane uz nabavu;
- obveze prema državi po osnovi carina i drugih specifičnih pristojbi;

- troškove usluga; te
- stanje gotovine i drugih instrumenata plaćanja.

Slika 4. Vršni dijagram toka podataka za ciklus nabave

Izvor: izrada autorice prema Zanzerović, 2007.

4.2. Primjena računovodstvenih softvera u proizvodnji

Proizvodnja dobara i usluga usmjerena je na ispunjavanje potreba tržišta, koje su ključni fokus prodajne funkcije. Prodajna funkcija se bavi pitanjem što proizvesti, dok proizvodna funkcija rješava kako to proizvesti. Iako moderna tehnologija često stavlja način proizvodnje u drugi plan, pitanja vezana uz troškove proizvodnje i profitabilnost pojedinih proizvoda ili usluga su uvijek aktualna, bez obzira na vrstu djelatnosti. Stoga je razvoj odgovarajućeg računovodstvenog informacijskog sustava za proizvodnju ključan za kvalitetno poslovanje

odlučivanje, omogućujući generiranje i distribuciju informacija o svim aspektima proizvodnje i pripadajućim troškovima.

Proizvodni ili uslužni procesi uključuju interakciju ljudi, alata i materijala usmjerenu na stvaranje proizvoda ili pružanje usluga. Računovodstveno praćenje proizvodnje je kompleksno, jer uključuje prikupljanje podataka o troškovima i njihovo kombiniranje i raspoređivanje, kako bi se menadžmentu omogućilo donošenje odluka o novim ili postojećim proizvodima ili uslugama, reorganizaciji procesa, *outsourcingu*, cijenama i slično. Troškovi se u knjigovodstvu evidentiraju po vrstama, a računovodstveni sustav ih mora raspoređivati po centrima troškova za adekvatno izvještavanje menadžmenta. Moderni računovodstveni sustavi su integrirani i međusobno povezani, što omogućuje efikasno upravljanje informacijama.

Metodologija planiranja, evidentiranja i obračuna troškova proizvodnje ovisi o organizacijskim i tehnološkim karakteristikama proizvodnog procesa. Proces proizvodnje se obično razlikuje kao proizvodnja po narudžbi i kao procesna proizvodnja. Proizvodnja po narudžbi može biti zatražena od strane kupca ili proizvođača, a razlikuje se pojedinačna i serijska proizvodnja. Na temelju narudžbe ili plana, izdaje se radni nalog koji je nositelj troškova. Obračun troškova po radnom nalogu je važan za različite industrije poput građevinarstva, zrakoplovstva, grafičke industrije, brodogradnje, tekstilne industrije, zdravstvenih usluga, konzultantskih usluga i drugih (Zanzerović, 2007).

4.3. Primjena računovodstvenih softvera u prodaji

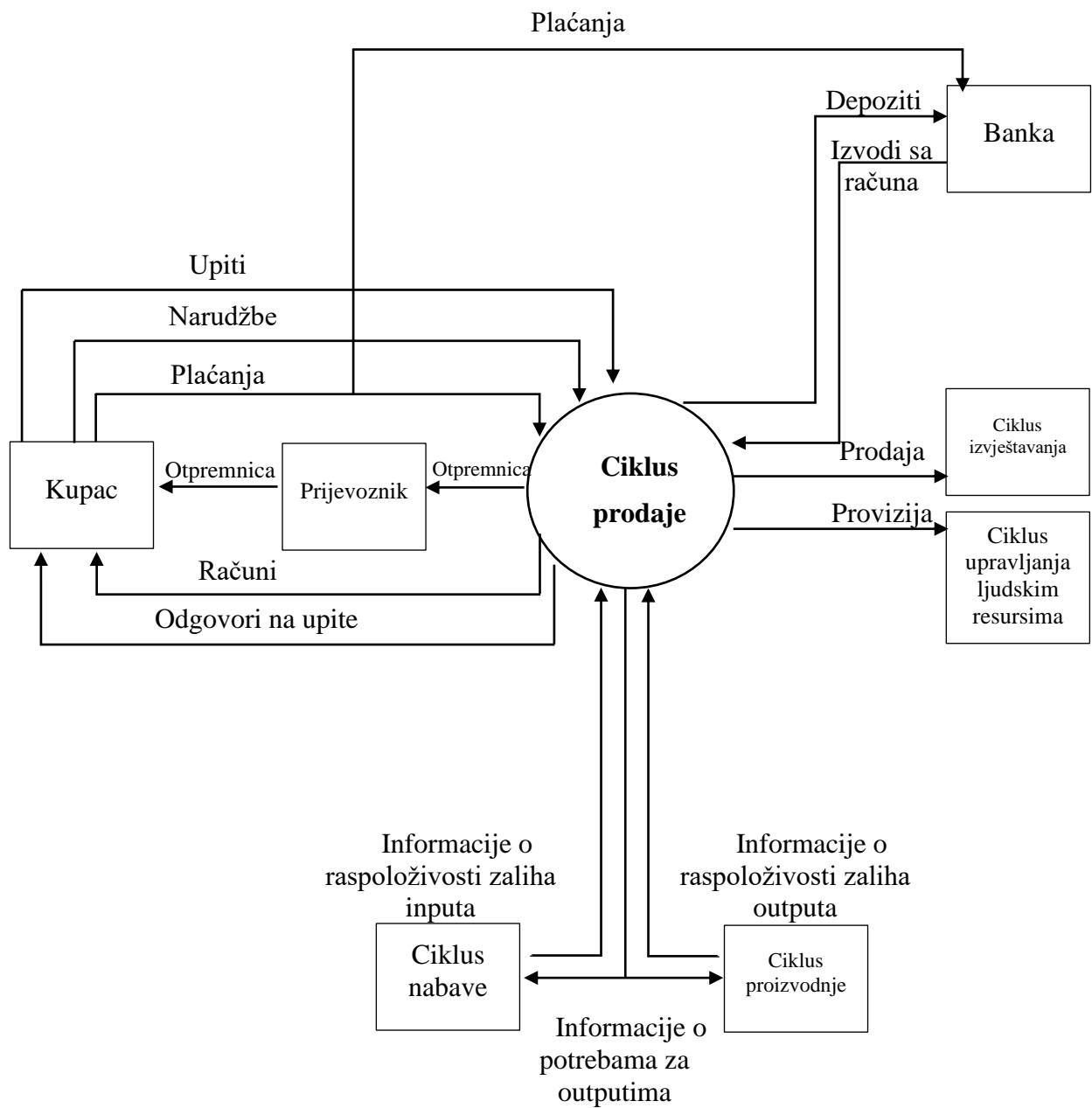
Prodaja je ključna aktivnost poduzeća koja pokreće sve druge poslovne procese. Proizvodnja i povezana nabava materijala i radne snage ovise o sposobnosti poduzeća da svoje proizvode uspješno plasira na tržište. Zbog toga su informacije o upravljanju odnosima s kupcima od iznimne važnosti, a dobro osmišljen računovodstveni informacijski sustav prodaje omogućuje pravovremenu dostavu traženih proizvoda na pravo mjesto i po dogovorenim cijenama, te pruža točno financijsko izvještavanje o rezultatima prodaje.

Računovodstveni informacijski sustav prodaje iznimno je bitan jer generira podatke za financijske izvještaje o sljedećem:

- potraživanja od kupaca;
- prihodi od prodaje;

- obveze za poreze;
- ispravci potraživanja od kupaca;
- vrijednosna usklađivanja potraživanja od kupaca;
- odobreni popusti; te
- stanje novca i/ili drugih instrumenata plaćanja.

Također, podaci iz sustava prodaje koriste se za projekciju budućih novčanih tokova i za upravljanje zalihama unutar drugih informacijskih podsustava. Dijagram toka podataka za ciklus prodaje ilustrira odnose između ciklusa prodaje, drugih računovodstvenih ciklusa te odjela i subjekata u poduzeću i izvan njega, a prikazuje ga slika u nastavku.

Slika 5. Vršni dijagram toka podataka za ciklus prodaje

Izvor: izrada autorice prema Zanzerović, 2007.

4.4. Primjena računovodstvenih softvera u upravljanju ljudskim resursima

Ljudski resursi su ključni za opstanak i napredak svakog poduzeća; oni su alati u rukama zaposlenika koji pomažu u ostvarivanju zacrtanih ciljeva. Računovodstveni informacijski sustav za upravljanje ljudskim resursima treba omogućiti praćenje, ne samo kao osnovu za obračun plaća i doprinosa, već i drugih podataka koji pružaju uvid u rad i sposobnosti zaposlenika, a to stvara temelj za bolje usmjeravanje aktivnosti zaposlenika, njihovu profesionalnu edukaciju i motivaciju, kao i za druge aspekte upravljanja ljudskim resursima.

Upravljanje ljudskim potencijalima uključuje čitav niz međusobno neodvojivih aktivnosti i zadataka, usmjerenih na osiguravanje odgovarajućeg broja i strukture zaposlenika, njihovih znanja, sposobnosti, interesa, motivacije i ponašanja nužnih za ostvarenje trenutnih, razvojnih i strateških organizacijskih ciljeva. To je neizostavan dio svakog poduzeća koji predstavlja umijeće usmjeravanja ljudskih aktivnosti prema postavljenim ciljevima. Znanja, vještine, sposobnosti, motivacija i lojalnost zaposlenika su nematerijalni inputi koji upravljaju materijalnim inputima i pripadaju zaposlenicima. Moderni poduzetnici su svjesni važnosti angažiranja obrazovanih ljudi koji su spremni posuditi svoja znanja i vještine poduzeću uz odgovarajuću naknadu. Pojam intelektualnog kapitala sve se više koristi za opisivanje ukupnosti znanja i vještina koje zaposlenici posjeduju, kao i sustava za podršku odlučivanju, ekspertnih sustava i baza znanja koje poduzeće koristi, a koje su rezultat rada i truda zaposlenika. Intelektualni kapital je ustvari ukupnost intelektualne i psihičke energije koju organizacija potencijalno može iskoristiti za ostvarivanje svojih ciljeva i razvoj poslovanja. Značaj odgovarajućeg upravljanja ljudskim resursima potvrđuju i procjene brojnih istraživača koji ističu kako su ukupni troškovi koji se odnose na zamjenu zaposlenika, u prosjeku, jedan i pol puta veći od njihove ukupne godišnje plaće.

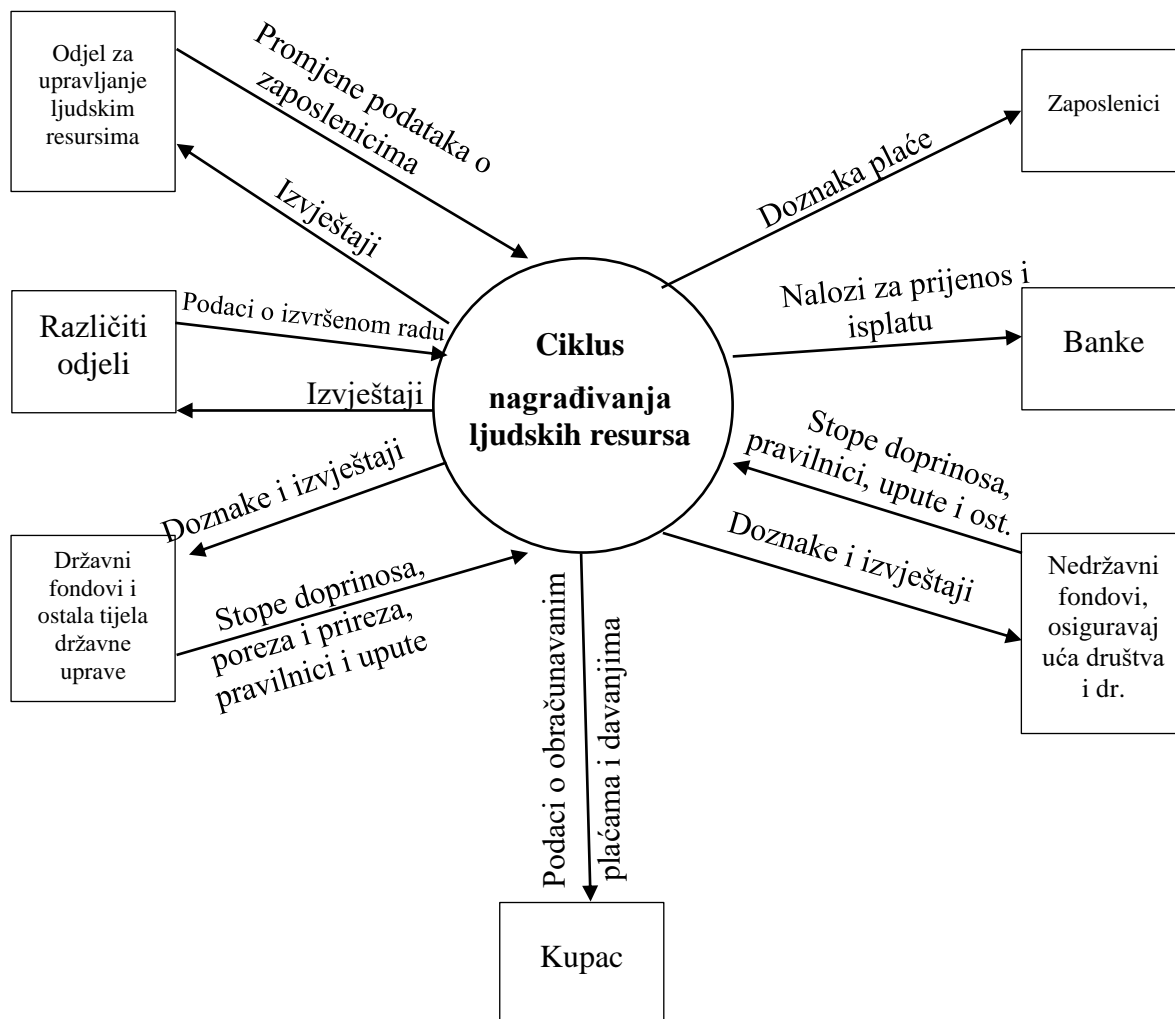
Računovodstveni informacijski podsustavi, poznati i kao ciklusi, igraju ključnu ulogu u upravljanju ljudskim resursima, obuhvaćajući širok spektar aktivnosti od prikupljanja do distribucije informacija vezanih uz zaposlenike. Upravljanje ljudskim resursima uključuje planiranje potreba za osobljem, procese zapošljavanja, edukaciju, kao i uspostavu i provedbu sustava nagrađivanja, koji se sastoji od plaća, bonusa i nenovčanih nagrada. Također, obuhvaća vrednovanje zaposlenika i njihovo otpuštanje kada je to potrebno. S organizacijske strane, većinu ovih zadataka obavlja odjel za upravljanje ljudskim resursima, dok se obračun

plaća, kao dio sustava nagrađivanja, vrši u odjelu računovodstva. Iako upravljanje ljudskim resursima prelazi granice računovodstva, ono je s njim usko povezano, posebice kada je riječ o nagrađivanju zaposlenika za njihov rad, što uključuje radnje povezane s obračunom plaća.

Podsustav nagrađivanja ljudskih resursa posebno dolazi do izražaja u svakom poduzeću, a osobito je važan za uslužna poduzeća gdje su znanja i vještine zaposlenih temeljna komponenta usluga koje pružaju, što se posebno odnosi na poduzeća koja se bave konzultantskim uslugama, knjigovodstvenim i revizorskim poslovima, odvjetničkim uredima i slično. Podsustav nagrađivanja, odnosno obračun plaća, je među svim računovodstvenim informacijskim podsustavima najviše zakonski reguliran, što zahtijeva posebnu pažnju prilikom njegovog oblikovanja. Ako podsustav ne generira obračune i informacije u skladu s pravnim propisima, poduzeće se može suočiti s ozbiljnim kaznama, što može dovesti do problema s kontinuitetom poslovanja (Zanzerović, 2007). Vršni dijagram toka podataka za ciklus nagrađivanja ljudskih resursa prikazan je slikom ispod.

Podsustav nagrađivanja ljudskih resursa generira informacije o različitim financijskim pozicijama, uključujući:

- obveze prema zaposlenima;
- obveze prema državnim zavodima i ostalim tijelima državne uprave po osnovi obveznih doprinosa iz i na plaće, poreza i prireza;
- obveze prema nedržavnim mirovinskim fondovima;
- troškove plaća i naknada plaća te pripadajućih doprinosa, poreza i prireza iz i na plaće; te
- stanje novca i/ili drugih instrumenata plaćanja.

Slika 6. Vršni dijagram toka podataka za ciklus nagrađivanja ljudskih resursa

Izvor: izrada autorice prema Zanzerović, 2007.

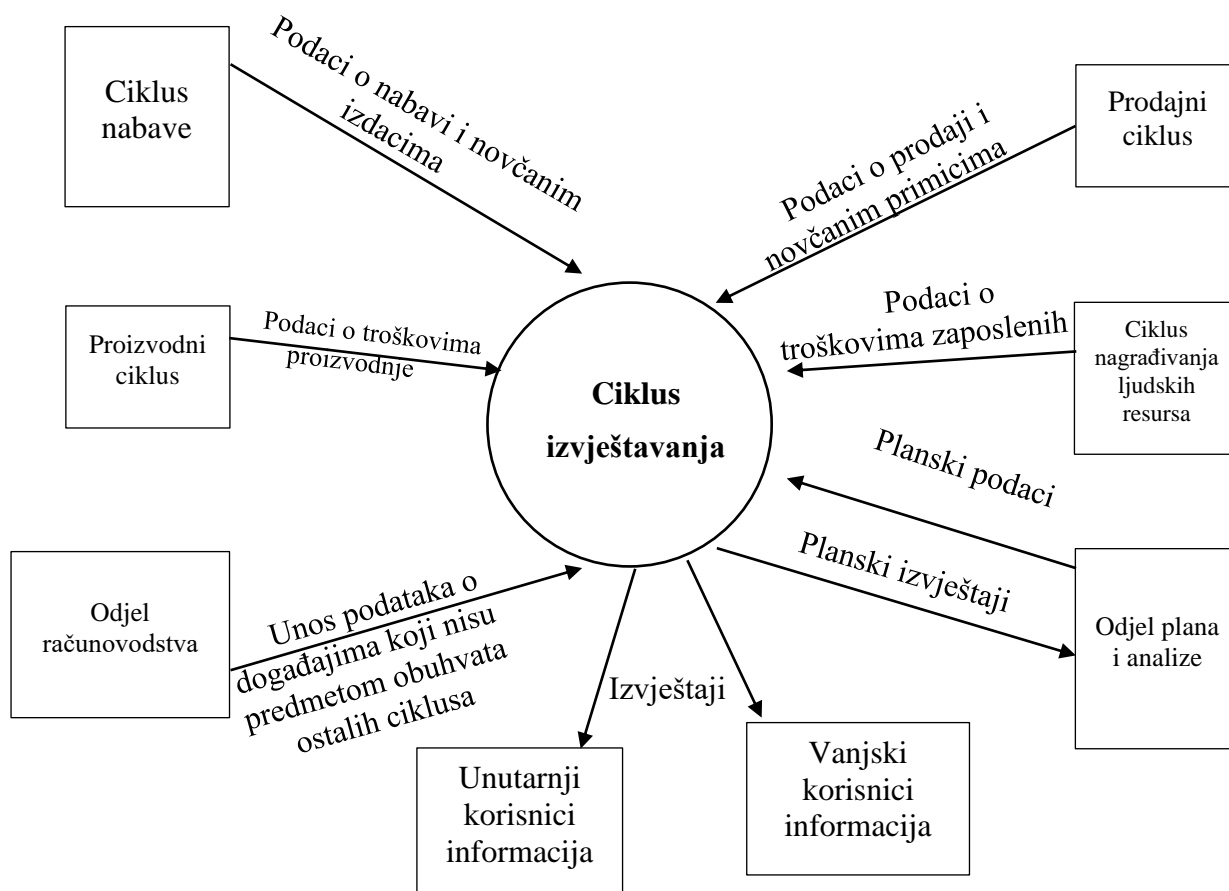
4.5. Primjena računovodstvenih softvera u financijskome izvještavanju

U povijesti čovječanstva, tržišne i društvene promjene nikada nisu bile toliko izražene kao što su danas. Poduzetnici koji žele biti u korak s ovim promjenama moraju imati pristup informacijama koje su ključne za donošenje poslovnih odluka, a zbog toga računovodstvo treba stvarati različita i prilagođena izvješća za menadžment, kao i izvješća za vanjske korisnike koja odražavaju stanje i kretanje imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda, te poslovnih rezultata. Informiranje vanjskih korisnika financijskih izvještaja regulirano je

brojnim zakonima i standardima, a varira i ovisno i o specifičnostima poduzeća te povezanosti poduzeća s tržištem kapitala.²

Računovodstvo se usredotučuje na financijske informacije, ali za oblikovanje valjanih poslovnih odluka potrebno je koristiti i razne nefinancijske informacije. Te informacije su zapravo predmet računovodstvenog praćenja. Proizvođači modernih softvera za vođenje poslovnih evidencija integriraju računovodstvene i druge poslovne evidencije u jedinstveni sustav, dajući brži protok i veću točnost potrebnih informacija. Iako brojna, posebno velika poduzeća, koriste integrirana softverska rješenja, u praksi se još uvijek često koriste zasebne aplikacije za vođenje sintetičke računovodstvene evidencije, dok se analitičke evidencije vode odvojeno i često nisu kompatibilne (Zanzerović, 2007). Vršni dijagram toka podataka za ciklus izvještavanja prikazuje slika ispod.

² Zakon o računovodstvu, NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22, 82/23

Slika 7. Vršni dijagram toka podataka za ciklus izvještavanja

Izvor: izrada autorice prema Zanzerović, 2007.

4.6. Izazovi i prednosti primjene računovodstvenog softvera

Primjena računovodstvenih softvera u poslovanja donosi niz prednosti, no istovremeno i izazova, što je detaljnije prikazano u nastavku poglavlja.

Prednosti primjene računovodstvenog softvera:

- povećana točnost i smanjenje grešaka;
- učinkovitost i brzina;
- poboljšana analiza i izvještavanje;
- skladištenje podataka i pristup u realnom vremenu; te
- usklađenost s propisima.

Računovodstveni softveri su dizajnirani da minimiziraju ljudske greške u financijskim izračunima i transakcijama. Automatizacija procesa kao što su obračun plaća, praćenje troškova i generiranje izvještaja smanjuje rizik od pogrešaka koje mogu nastati ručnim unosom podataka (Smith, 2020).

Također, računovodstveni softveri omogućavaju brže obavljanje računovodstvenih zadataka. Na primjer, funkcije poput automatskog knjiženja i integracije s bankovnim računima omogućuju trenutno ažuriranje financijskih podataka (Jones, 2019). Osim toga, računovodstveni softveri često dolaze s naprednim alatima za analizu koji mogu pretvoriti velike količine podataka u korisne uvide, pomažući u donošenju informiranih poslovnih odluka (Brown, 2021).

Cloud računovodstvo omogućuje sigurno pohranjivanje podataka i pristup istima u bilo koje vrijeme, s bilo kojeg mjesta, a to je posebno korisno za poduzeća s više lokacija ili za one koji rade na daljinu (Green, 2022). Konačno, računovodstveni se softveri redovito ažuriraju kako bi bili u skladu s najnovijim računovodstvenim standardima i zakonodavstvom, smanjujući rizik od pravnih problema zbog neusklađenosti (White, 2018).

Izazovi primjene računovodstvenog softvera:

- složenost i potreba za obukom;
- sigurnost podataka;
- integracija s postojećim sistemima;
- troškovi; te
- ovisnost o tehnologiji.

Implementacija računovodstvenog softvera može biti složena i često zahtijeva obuku zaposlenika kako bi se osiguralo ispravno korištenje sistema (Black, 2020). Iako cloud računovodstvo nudi mnoge prednosti, postoji i rizik od cyber napada i gubitka podataka, što zahtijeva stroge mjere sigurnosti i redovite sigurnosne kopije (Taylor, 2021).

Integracija računovodstvenog softvera s drugim poslovnim sistemima može biti izazovna, posebno ako su ti sistemi zastarjeli ili nisu kompatibilni (Davis, 2019). Zatim, iako računovodstveni softver može smanjiti ukupne troškove poslovanja, početna investicija i troškovi održavanja mogu biti znatni, posebno za mala i srednja poduzeća (Miller, 2020). Posljednji izazovni zahtjev primjene računovodstvenih softvera u poslovanju jest njihova

ovisnost o tehnologiji, jer prevelika ovisnost o računovodstvenom softveru može dovesti do problema ako dođe do tehničkih kvarova ili prekida u radu interneta, što može paralizirati poslovanje (Wilson, 2022).

Generalno, primjena računovodstvenog softvera donosi brojne prednosti koje mogu značajno poboljšati učinkovitost i točnost računovodstvenih procesa. Međutim, važno je biti svjestan izazova i potencijalnih rizika te osigurati odgovarajuće mjere zaštite i obuku zaposlenika kako bi se maksimizirale prednosti i minimizirali rizici. Kako tehnologija napreduje, računovodstveni softveri će nastaviti evoluirati, pružajući još veće mogućnosti za optimizaciju poslovnih procesa.

4.7. Sigurnost i privatnost podataka

U suvremenom poslovnom okruženju, računovodstveni softveri postali su neophodni alati za upravljanje financijskim transakcijama i izvještavanjem. Međutim, s porastom cyber prijetnji i regulativnih zahtjeva, sigurnost i privatnost podataka postaju ključni prioriteti za organizacije svih veličina, što, konkretno, obuhvaća:

- tehnološki napredak u računovodstvu;
- izazovi integracije softvera;
- cloud računovodstvo;
- učinkovitost u računovodstvu;
- analiza troškova računovodstvenog softvera;
- točnost u financijskom izvještavanju;
- cybersecurity u računovodstvu;
- regulativna usklađenost i računovodstvo; te
- ovisnost o tehnologiji u poslovanju.

Moderni računovodstveni softveri koriste napredne tehnologije poput umjetne inteligencije i strojnog učenja za poboljšanje točnosti i efikasnosti. No, s ovim tehnološkim inovacijama dolazi i povećani rizik od cyber napada i gubitka podataka (Brown, 2021).

Integracija različitih računovodstvenih sustava može stvoriti sigurnosne slabosti. Neusklađeni sustavi mogu biti ranjivi na napade i mogu dovesti do neautoriziranog pristupa osjetljivim financijskim podacima (Davis, 2019). Cloud računovodstvo omogućuje pristup podacima s bilo kojeg mjesta, što povećava fleksibilnost i skalabilnost. Međutim, podaci

pohranjeni u oblaku mogu biti izloženi rizicima ako pružatelji usluga ne primjenjuju stroge sigurnosne mjere (Green, 2022).

Učinkoviti računovodstveni procesi smanjuju mogućnost ljudskih pogrešaka, ali softverski alati moraju biti ažurirani kako bi se osigurala zaštita od najnovijih sigurnosnih prijetnji (Jones, 2019). Investicija u sigurnosne značajke računovodstvenog softvera može biti značajna, ali dugoročno štiti organizacije od financijskih gubitaka uzrokovanih sigurnosnim incidentima (Miller, 2020).

Točni financijski izvještaji ključni su za donošenje informiranih poslovnih odluka. Sigurnost podataka osigurava integritet informacija koje se koriste za izvještavanje (Smith, 2020). Cybersecurity mjere, poput enkripcije i višefaktorske autentifikacije, ključne su za zaštitu računovodstvenih podataka od neautoriziranog pristupa i krađe (Taylor, 2021).

Regulativni okviri poput GDPR-a zahtijevaju od organizacija da osiguraju privatnost i zaštitu osobnih podataka, uključujući one koji se obrađuju putem računovodstvenih softvera (White, 2018). Dok tehnologija postaje sveprisutna u poslovanju, organizacije moraju biti svjesne potencijalnih sigurnosnih rizika i implementirati strategije za upravljanje tim rizicima (Wilson, 2022).

Sigurnost i privatnost podataka u računovodstvenim softverima su od vitalnog značaja za očuvanje povjerenja klijenata i održavanje integriteta financijskih sustava. Organizacije moraju kontinuirano ulagati u sigurnosne mjere i osigurati da su njihovi računovodstveni procesi u skladu s najnovijim regulativnim zahtjevima i najboljim praksama u industriji.

5. STRUKTURIRANA USPOREDBA ODABRANIH RAČUNOVODSTVENIH SUSTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

5.1. Metodologija odabira i usporedbe računovodstvenih softvera

Softveri Minimax, Adacco, Domino IS, Pantheon i CIRIS odabrani su za analizu u ovome završnom radu jer predstavljaju širok spektar računovodstvenih rješenja dostupnih na hrvatskom tržištu. Ovi softveri pokrivaju potrebe različitih veličina poduzeća, od onih malih do velikih korporacija, nudeći pritom raznolike setove značajki koje su prilagođene specifičnim zahtjevima poslovanja. Analizom ovih softvera, istražiti će se kako različite funkcionalnosti utječu na računovodstvene procese i odlučivanje, pružajući uvid u to kako tehnološke inovacije unutar ovih platformi doprinose efikasnosti, sigurnosti i usklađenosti s regulativama.

Obzirom na sve veće cyber prijetnje, posebna pažnja posvećena je sigurnosnim aspektima softvera, istražujući kako oni štite osjetljive financijske podatke. Uz to, analiza korisničkog iskustva otkriva koliko je intuitivno sučelje softvera i kakvu podršku pružatelj softvera nude svojim korisnicima. Skalabilnost i prilagodljivost također su ključni faktori koji se uzimaju u obzir, s ciljem razumijevanja kako softver može rasti i prilagoditi se promjenjivim potrebama tvrtke.

Istraživanje također obuhvaća analizu cijene i povrata investicije, što je od iznimne važnosti za donošenje financijskih odluka unutar organizacija. Regulativna usklađenost je još jedan važan element, budući da stroge regulative utječu na računovodstvene prakse, a rad istražuje kako odabrani softveri pomažu poduzećima da ostanu usklađena s zakonima i standardima. Kroz ovu analizu, završni rad pruža dubinsku perspektivu na utjecaj koji računovodstveni softveri imaju na poslovne procese, nudeći vrijedne informacije za akademsku zajednicu i poslovne praktičare u potrazi za najboljim praksama i strategijama odabira računovodstvenih rješenja.

5.2. Opis odabranih računovodstvenih softvera

Minimax je računovodstveni softver dizajniran za male i srednje veličine poduzeća. Nudi jednostavno sučelje i automatizaciju mnogih zadataka, što korisnicima omogućava efikasno upravljanje financijskim transakcijama. Osnovne funkcije uključuju vođenje glavne knjige, upravljanje potraživanjima i obvezama, izradu financijskih izvještaja, te podršku za više valuta. Konfiguracija računala za Minimax obično uključuje standardne komponente koje su kompatibilne s većinom modernih operativnih sustava.

Adacco je računovodstveni softver koji se ističe svojom sposobnošću da upravlja visokim volumenom transakcija. Pogodan je za poduzeća koja traže robusno rješenje s naprednim mogućnostima izvještavanja i analize. Osnovne funkcije uključuju automatizaciju knjiženja, upravljanje financijskim izvještajima i integraciju s drugim poslovnim sustavima. Zahtjevi za konfiguraciju računala za Adacco su slični onima za Minimax, s naglaskom na stabilnost i sigurnost.

Domino IS je platforma koja nudi fleksibilnost i prilagodljivost kroz brzo kreiranje aplikacija bez koda. Ovaj softver je idealan za organizacije koje žele prilagoditi svoje računovodstvene procese specifičnim potrebama. Osnovne funkcije uključuju upravljanje imovinom, bankovnim transakcijama i proračunom. Konfiguracija računala za Domino IS treba podržavati napredne funkcije i integracije koje softver nudi.

Pantheon je ERP softver namijenjen računovodstvenim firmama, koji nudi širok spektar funkcionalnosti za automatizaciju procesa. Osnovne funkcije uključuju upravljanje plaćama, putnim troškovima, fakturiranjem i izračunom poreza. Softver je stabilan, siguran i uvijek usklađen s trenutnom zakonodavstvom. Konfiguracija računala za Pantheon treba osigurati pouzdanost i performanse potrebne za obradu velikih količina podataka.

CIRIS je Excel-bazirani alat za upravljanje, izračunavanje i izvještavanje podataka o emisijama stakleničkih plinova na razini gradova. Iako nije tipičan računovodstveni softver, CIRIS nudi sistematičan i predložak-temeljen pristup unosu informacija i njihovoj upotrebi za različite procese. Konfiguracija računala za CIRIS je minimalna, budući da je alat baziran na Excelu i može se pokrenuti na većini računala s instaliranim Microsoft Office paketom.

Svaki od ovih softvera ima svoje jedinstvene prednosti koje ih čine pogodnima za određene vrste korisnika i poslovnih potreba. Detaljnije informacije o konfiguraciji računala i osnovnim funkcijama svakog softvera prikazat će se u nastavku poglavlja.

5.3. Strukturirana usporedba računovodstvenih softvera

Tablicom ispod uspoređeni su odabrani računovodstveni softveri, i to prema snazi automatizacije, načinu spremanja podataka, mogućnosti korištenja softvera na mobilnoj aplikaciji, mogućnosti upravljanja potraživanja, opciji izvještavanja i analize, podršci više valuta, mogućnosti integracija s bankama i načinu pristupanja.

Tablica 2. Strukturirana usporedba odabranih računovodstvenih softvera

Softver	Minimax	Adacco	Domino IS	Pantheon	CIRIS
Automatizacija	da	da	da	da	da
Cloud-based	da	da	da	da	da
Mobilna aplikacija	da	ne	ne	da	ne
Upravljanje potraživanjima	da	da	da	da	da
Izvještavanje i analitika	da	da	da	da	da
Podrška za više valuta	da	ne	ne	da	ne
Integracija s bankama	da	da	da	da	da
Pristupnost	online i offline	online	online i offline	online	online

Izvor: izrada autorice prema Minimax. (n. d.); Adacco. (n. d.); Domino IS. (n. d.); Pantheon. (n. d.); CIRIS. (n. d.)

Softveri Minimax, Adacco, Domino IS, Pantheon i CIRIS su svi automatizirani i cloud-based, što znači da omogućuju pristup podacima i radu s bilo kojeg mjesta koje ima internet konekciju. Svi softveri nude upravljanje potraživanjima te izvještavanje i analitiku, što je

ključno za praćenje financijskog zdravlja poduzeća. Integracija s bankama je također zajednička karakteristika, što olakšava financijske transakcije i praćenje novčanih tokova.

Međutim, postoje i razlike između analiziranih računovodstvenih softvera; Minimax i Pantheon nude mobilne aplikacije i podršku za više valuta, što ih čini prikladnim za međunarodno poslovanje i poduzeća koja trebaju pristup svojim financijskim podacima u pokretu.

Adacco, Domino IS i CIRIS nemaju mobilne aplikacije niti podršku za više valuta, što bi moglo biti ograničenje za poduzeća koja posluju u više zemalja.

Minimax i Pantheon bi bili primjereni za međunarodne tvrtke zbog podrške za više valuta i mobilnih aplikacija. Adacco bi mogao biti dobar izbor za male poduzetnike ili startupe koji ne trebaju mobilni pristup ili transakcije u stranim valutama.

Domino IS bi bio koristan za poduzeća koja često rade bez pouzdane internet veze. CIRIS bi mogao biti prikladan za poduzeća koja rade isključivo unutar jedne zemlje i ne trebaju mobilni pristup.

Prednosti analiziranih softvera uključuju automatizaciju poslovnih procesa, smanjenje ljudskih grešaka, bolju analitiku i izvještavanje, te lakšu integraciju s bankama, a nedostaci mogu uključivati ovisnost o internet konekciji (osim za Minimax i Domino IS), ograničenja u funkcionalnosti za međunarodno poslovanje (za Adacco, Domino IS i CIRIS), te potencijalne sigurnosne rizike povezane s cloud pohranom.

5.4. SWOT analiza odabranih računovodstvenih softvera

Nastavno na raniju usporedbu, usporedno je i učinjena SWOT analiza odabranih računovodstvenih softvera, odnosno prikaz njihovih snaga (engl. *Strength*), slabosti (engl. *Weakness*), prilika (engl. *Opportunity*) i prijetnja (engl. *Threat*), a rezultati te analize sažeti su tablicom ispod.

Tablica 3. SWOT analiza odabranih računovodstvenih softvera

Softver	Snage	Slabosti	Prilike	Prijetnje
Minimax	Automatizacija, cloud-based pristup, mobilna aplikacija, upravljanje potraživanjima.	Može imati ograničenja u prilagodbi za specifične lokalne zahtjeve.	Proširenje funkcionalnosti za specifične industrije.	Konkurencija s drugim cloud-based rješenjima.
Adacco	Automatizacija, cloud-based pristup, integracija s bankama.	Nedostatak mobilne aplikacije može ograničiti pristupačnost.	Razvoj mobilne aplikacije za povećanje dostupnosti.	Brzi razvoj tehnologije može zahtijevati stalne nadogradnje.
Domino IS	Automatizacija, podrška za više valuta, integracija s bankama.	Nedostatak mobilne aplikacije, mogući izazovi u skaliranju.	Mogućnost širenja na međunarodno tržište zbog podrške za više valuta.	Potreba za kontinuiranim inovacijama kako bi se održao korak s konkurencijom.
Pantheon	Automatizacija, cloud-based pristup, mobilna aplikacija, podrška za više valuta.	Može biti skuplji u odnosu na druge opcije.	Integracija s naprednim analitičkim alatima.	Visoki operativni troškovi i potreba za stalnim ažuriranjem softvera.
CIRIS	Automatizacija, cloud-based pristup, integracija s bankama.	Nedostatak mobilne aplikacije i podrške za više valuta.	Proširenje funkcionalnosti za različite vrste poslovanja.	Konkurencija s novim tehnološkim rješenjima na tržištu.

Izvor: izrada autorice prema Minimax. (n. d.); Adacco. (n. d.); Domino IS. (n. d.); Pantheon. (n. d.); CIRIS. (n. d.)

SWOT analizom utvrđeno je da su svi promatrani računovodstveni softveri automatizirani i cloud-based, što znači da nude fleksibilnost i dostupnost podataka u realnom vremenu. Osim toga, zajednička snaga svih softvera je integracija s bankama je zajednička snaga, što olakšava financijsko upravljanje.

Adacco, Domino IS i CIRIS bi mogli biti ugroženi zbog nedostatka mobilne aplikacije i podrške za više valuta, što ograničava njihovu prilagodljivost i konkurentnost na globalnom tržištu.

S druge strane, softveri s najviše prilika su Minimax i Pantheon. Minimax ima priliku proširiti svoje funkcionalnosti za specifične industrije, što može povećati njegovu specijalizaciju i tržišnu nišu. Pantheon, s obzirom na svoju podršku za više valuta i mobilnu aplikaciju, ima priliku integrirati napredne analitičke alate, što bi moglo poboljšati njegovu ponudu za složenije poslovne operacije.

Konkurencija s drugim cloud-based rješenjima je zajednička prijetnja za sve softvere, kao i potreba za stalnim ažuriranjem i inovacijama s namjerom održavanja koraka s ubrzanim tehnološkim razvojem.

SWOT analiza softvera provedena je jer ona može direktno utjecati na SWOT analizu poslovanja jer odabir odgovarajućeg softvera može pojačati snage i prilike te smanjiti slabosti i prijetnje s kojima se poduzeće suočava. Na primjer, odabir softvera koji podržava više valuta i ima mobilnu aplikaciju može pomoći poduzeću da se bolje prilagodi međunarodnom tržištu i poveća svoju mobilnost i fleksibilnost. S druge strane, odabir softvera koji ne prati tehnološke trendove može dovesti do propuštenih prilika i veće ranjivosti na konkurenciju.

6. ZAKLJUČAK

Kroz ovaj diplomski rad, provedena je usporedba pet ključnih računovodstvenih softvera koji su relevantni za hrvatsko tržište: Minimax, Adacco, Domino IS, Pantheon i CIRIS. Analiza je pokazala da svaki od ovih softvera ima svoje jedinstvene snage i slabosti, prilike i prijetnje koje utječu na njihovu primjenu u poslovnim operacijama.

Minimax se ističe svojom automatizacijom, cloud-based pristupom i mobilnom aplikacijom, što ga čini svestranim rješenjem za različite vrste korisnika. Međutim, moguća ograničenja u prilagodbi za specifične lokalne zahtjeve mogu biti izazov za neke korisnike. Adacco, iako snažan u automatizaciji i integraciji s bankama, suočava se s izazovom nedostatka mobilne aplikacije, što može ograničiti njegovu pristupačnost. Domino IS nudi podršku za više valuta i integraciju s bankama, ali nedostatak mobilne aplikacije i mogući izazovi u skaliranju, također, mogu utjecati na njegovu konkurentnost.

Pantheon, s druge strane, pruža bogat skup funkcionalnosti uz podršku za više valuta i mobilnu aplikaciju, ali njegova potencijalno viša cijena može biti prepreka za manja poduzeća. CIRIS se fokusira na automatizaciju i cloud-based pristup, ali kao i Adacco i Domino IS, suočava se s izazovima zbog nedostatka mobilne aplikacije i podrške za više valuta.

SWOT analiza je dodatno osvijetlila kako vanjski faktori poput brzog tehnološkog razvoja i konkurencije mogu utjecati na ove softvere. Svi softveri trebali bi se kontinuirano inovirati kako bi ostali relevantni i konkurentni na tržištu koje se brzo mijenja.

Dakle, odabir pravog računovodstvenog softvera ključan je za postizanje efikasnosti, točnosti i održivosti poslovanja. Tablične usporedbe i SWOT analize pružaju korisne informacije koje će pomoći poduzećima u donošenju informiranih odluka prilikom odabira softvera koji najbolje odgovara njihovim potrebama. Kroz ovu analizu, jasno je da nema univerzalnog rješenja koje odgovara svim poduzećima. Stoga je važno da svako poduzeće pažljivo razmotri svoje specifične potrebe i zahtjeve prije donošenja odluke. U konačnici, pravi izbor računovodstvenog softvera može značajno doprinijeti uspjehu i rastu poduzeća.

POPIS LITERATURE

1. Adacco. (n. d.) Dostupno na: <http://www.adacco.com/home>. Datum pristupanja: 21. 5. 2024.
2. Brown, A. (2021). *Modern Accounting Technology*. New York: Accounting Press.
3. CIRIS. (n. d.) Dostupno na: <https://ciris.hr/>. Datum pristupanja: 21. 5. 2024.
4. CRM.org. What Are the Different Types of Accounting Software? 6 Kinds Explained. (n. d.) Dostupno na: [What Are the Different Types of Accounting Software? 6 Kinds Explained \(crm.org\)](https://www.crm.org/what-are-the-different-types-of-accounting-software-6-kinds-explained). Datum pristupanja: 25. 5. 2024.
5. Davis, L. (2019). *Challenges in Software Integration*. London: Tech Publishers.
6. Domino IS. (n. d.) Dostupno na: http://dominogrupa.hr/default.aspx?gad_source=1&gclid=CjwKCAjwzN-vBhAkEiwAYiO7oL82Y-VPWVJaN6EMO0qygUF5WGEykzz0jBx6GFuK5yLZCwW5hjlnthoCkcIQAvD_BwE&Language=hr-HR. Datum pristupanja: 21. 5. 2024.
7. FreshBooks. (n. d.) Dostupno na: <https://www.freshbooks.com/>. Datum pristupanja: 21. 5. 2024.
8. Green, P. (2022). *Cloud Computing in Business*. San Francisco: CloudTech.
9. Gulin, D. (2009). *Razvoj računovodstvene regulative u svijetu i Republici Hrvatskoj* [online]. Dostupno na: <http://web.efzg.hr/dok/RAC/dgulin/fir/Razvoj%20ra%C4%8D%20%20regulative%20u%20svijetu%20i%20RH.pdf>. Datum pristupanja: 20. 5. 2024.
10. Gulin, D., Spajić, F., Spremić, I., Tadijančević, S., Vašiček, V., Žager, K., i Žager, L. (2003). *Računovodstvo*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
11. Guzić, Š. (2021). *Računovodstvo poduzetnika s primjerima knjiženja*. Zagreb: RRIF-plus.
12. Jones, B. (2019). *Efficiency in Accounting*. Seattle: Finance World.

13. Larson, K. D., Pyle, W. W: (1988). *Fundamental accounting principles*. Irwin, Homewood, Illinois.
14. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (2006). Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
15. Mijoč, I. i Crnković, L. (2008). *Regulativa financijskog izvještavanja velikih trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji*. Dostupno na: [http://bib.irb.hr/datoteka/386553.Regulativa_financjskog_izvjetavanja velikih_poslovnih_subjekata_RH_i_EU_PUIA_2008.pdf](http://bib.irb.hr/datoteka/386553.Regulativa_financjskog_izvjetavanja_velikih_poslovnih_subjekata_RH_i_EU_PUIA_2008.pdf). Datum pristupanja: 20. 5 2024.
16. Miller, R. (2020). *Cost Analysis of Accounting Software*. Boston: Economy Hub.
17. Minimax. (n. d.) Dostupno na: https://www.minimax.hr/?gad_source=1&gclid=CjwKCAjwzN-vBhAkEiwAYiO7oPmbmGuntfYr0s1Ki1RKHU8cZ3UhmHdDWzyzSLa4yOkdr74ak0OvQhoCk5AQAvD_BwE. Datum pristupanja: 20. 5. 2024.
18. NetSuite. (n. d.) Dostupno na: <https://www.netsuite.com/portal/home.shtml>. Datum pristupanja: 21. 5. 2024.
19. Pantheon. (n. d.) Dostupno na: https://www.ars-pantheon.hr/?gad_source=1&gclid=CjwKCAjwzN-vBhAkEiwAYiO7oB3idcRjRvS1ue2tWheflfr-DYKAXanLxzPOYTu09JFeeGo0z9heoBoCQV4QAvD_BwE. Datum pristupanja: 21. 5. 2024.
20. Poslovni informacijski sustav CIRIS. Korisničke upute. Com ENg. MK-SOFT.
21. QuickBooks Online. (n. d.) Dostupno na: <https://quickbooks.intuit.com/online/>. Datum pristupanja: 21. 5. 2024.
22. Romney, M. B., Steinbart, P. J., Summers, S. L., i Wood, D. A. (2020). *Accounting Information Systems, 15th Global Edition*. London: Pearson.
23. Roška, V. & Bubić, J. (2008). Accounting Information System for Management Decision: Empirical Research in Croatia. *Global Business & Economics Anthology*, 74-85.

24. Smith, J. (2020). *Accuracy in Financial Reporting*. Chicago: Business Insights.
25. Spremić, M. (2017). *Digitalna transformacija poslovanja*. Zagreb: Ekonomski fakultet
26. Srića, V., i Spremić, M. (2000). *Informacijskom tehnologijom do uspjeha*. Zagreb: Sinergija.
27. Taylor, E. (2021). *Cybersecurity in Accounting*. Austin: SecureTech.
28. Xero. (n. d.) Dostupno na: <https://www.xero.com/>. Datum pristupanja: 28. 5. 2024.
29. White, K. (2018). *Regulatory Compliance and Accounting*. Miami: Legal Press.
30. Wilson, C. (2022). *Technology Dependence in Business*. Denver: Innovation Books.
31. Zakon o računovodstvu, NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22, 82/23
32. Zanzerović, R. (2005). *Analitički postupci pri ocjeni vremenske neograničenosti poslovanja*, magistarski rad, Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb.
33. Zanzerović, R. (2007). *Računovodstveni informacijski sustavi*. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Odjel za ekonomiju i turizam „Dr. Mijo Mirković“.
34. Žugaj, M., Šehanović, J., Cingula, M. (2004). *Organizacija*. Varaždin: Fakultet organizacije i informatike
35. Žager, K., Žager, L. (1996). *Računovodstveni standardi, financijski izvještaji i revizija*. Inženjerski biro, Zagreb.

POPIS TABLICA

Tablica 1. Pregled najpopularnijih računovodstvenih softvera	14
Tablica 2. Strukturirana usporedba odabranih računovodstvenih softvera.....	36
Tablica 3. SWOT analiza odabranih računovodstvenih softvera	38

POPIS SLIKA

Slika 1. Management i računovodstveni informacijski sustav	4
Slika 2. Opći model računovodstvenog informacijskog sustava	13
Slika 3. ERP sustav	20
Slika 4. Vršni dijagram toka podataka za ciklus nabave	22
Slika 5. Vršni dijagram toka podataka za ciklus prodaje.....	25
Slika 6. Vršni dijagram toka podataka za ciklus nagrađivanja ljudskih resursa.....	28
Slika 7. Vršni dijagram toka podataka za ciklus izvještavanja.....	30

ŽIVOTOPIS STUDENTA

PETRA GREGORIĆ

+385 99 839 0548

petragregoric99@gmail.com

Kneza Branimira 14,
10450 Jastrebarsko

Obrazovanje

Ekonomski fakultet u Zagrebu

Stručni diplomski studij
Smjer: Elektroničko poslovanje u
privatnom i javnom sektoru

2022. - trenutno

Ekonomski fakultet u Zagrebu

Stručni prijediplomski studij Poslovna
ekonomija;
Smjer: Računovodstvo i financije

2018.-2022.

Srednja škola Jastrebarsko

Ekonomist

2014.-2018.

Komunikacijske i organizacijske vještine

- dobre verbalne i pisane komunikacijske vještine
- Sposobnost jasno i učinkovito prenositi informacije te slušati i razumjeti potrebe drugih
- Empatija i prilagodljivost u komunikaciji s različitim profilima ljudi
- Timski rad
- pedantnost i urednost

Jezične vještine

Engleski - B2

O meni

Iznimno sam motivirana za rad, s velikom željom za kontinuiranim usavršavanjem svojih vještina i znanja. Strastvena sam prema učenju i unapređivanju svojih sposobnosti te uvijek spremna prihvatiti nove izazove i stjecati nova znanja. Posvećena sam postizanju visokih standarda u svemu što radim

Radno iskustvo

2022
Listopad
-
Trenutačno

AQUALIS LOGISTIKA J.D.O.O. ZA USLUGE

Računovodstveni poslovi

- obračun plaće
- knjiženje URA/IRA
- obračun PDV-a i predaja putem e-porezne
- izrada financijskih izvještaja
- Prijave, odjave i promjene statusa zaposlenika na nadležnim institucijama (HZZO, HZMO)
- Izrada Ugovora o radu te aneksa Ugovora o radu
- Izrada i knjiženje putnih naloga
- Izrada i knjiženje isplatinica
- Izrada evidencija radnog vremena
- Izrada zahtjeva za refundiranje bolovanja
- Zatvaranje otvorenih stavaka kupca i dobavljača
- Usklada kartica kupaca i dobavljača
- Izrada AI za izaslane radnike
- Zahtjevi za strane radnike
- Slanje e-računa putem e-Fina sustava

2020
Veljača

2022
Listopad

SINDIKAT RADNIKA HRVATSKE POŠTE

Računovodstveni poslovi

- prijava i odjava djelatnika
- izrada izvještaja
- unos URA/IRA
- ostali administrativni i računovodstveni poslovi
- Izrada putnih naloga

RAD NA RAČUNALU:

- Aktivno i svakodnevno korištenje MSOffice paketa
- Rad u CIRIS poslovnom sustavu

VOZAČKA DOZVOLA:

B kategorija